Proletari din toate țările, uniți-vă!

Tribuna școlii

Revistă editată de Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură

Anul VIII (XXIX) Nr. 188 (1274)
Sîmbătă 18 februarie 1978

8 pagini — 1 leu

CONCEPTUL DE CALITATE ÎN ÎNVĂȚĂMÎNT

Ne aflăm într-o perioadă de intensă activitate în care întregul nostru popor înfăptuiește cu însuflețire și devotament hotărîrile și măsurile adoptate de Conferința Națională a partidului, din decembrie 1977, pentru creșterea suplimentară a producției și dezvoltarea mai accentuată economico-socială a României.

Așa cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, — în Raportul prezentat la Conferința Națională a partidului — „esențialul pentru perioada următoare îl reprezintă laturile de ordin calitativ ale activității economice". Transformarea cantității într-o nouă calitate, această cerință primordială de care depinde însuși viitorul întregii noastre economii naționale, a devenit o cauză a tuturor domeniilor și sectoarelor de activitate socială utilă, inclusiv a învățămîntului, a întregului efort ce se depune în țara noastră pentru formarea și perfecționarea cadrelor, precum și pentru educarea comunistă a acestora.

În învățămînt, conceptul de calitate a pregătirii tinerelor generații, de calitate a procesului instructiv-educativ sau de calitate a activității didactice este de nedespărțit de calitatea muncii depuse de toți cei pe care îi pregătește învățămîntul; se poate spune că cea dintîi semnificație a conceptului de calitate în învățămînt o aduce finalitatea sa ce nu poate fi mai plastic, mai eficient și mai concret exprimată decît prin randamentul și performanțele profesionale ale cadrelor formate și perfecționate prin învățămînt. Vorbim, de asemenea, despre calitate în procesul instructiv-educativ și sub semnificația de creștere a sarcinilor și a răspunderilor ce revin tuturor cadrelor didactice, latură a muncii noastre care se exprimă prin claritatea și profunzimea cu care reușim să ne precizăm complexul obiectivelor educative pentru fiecare treaptă, nivel și profil de învățămînt, pentru fiecare disciplină școlară și, chiar, pentru fiecare oră de curs.

Prin calitate în activitatea didactică înțelegem însă, mai presus de orice, trecerea la o treaptă superioară, ca manifestare pregnantă a unui progres mult mai rapid în învățămînt, în pregătirea profesională și educarea comunistă a tineretului țării noastre și în afirmarea plenară la scara tuturor generațiilor a principiilor umanismului revoluționar. A ne angaja cu întreaga noastră capacitate de efort în acțiunea vastă de transformare a cantității într-o nouă calitate din toate domeniile și sectoarele de activitate socială utilă înseamnă, în primul rînd, a ne realiza exemplar sarcinile pe care ni le-am asumat încă de la începutul acestui an școlar, menit să fie — ca fiecare an școlar — încă o treaptă pe care și elevii noștri o urcă spre viitoarea lor integrare profesională și socială.

Pentru educatoare se cere, astfel, a se înfăptui — în cît mai bune condiții — prevederile Programei activităților din grădinițe, în același timp cu activitățile organizației „Șoimii patriei"; pentru învățătoare și învățători se impune a duce mai departe hotărîrea de a educa cu grijă fiecare copil încredințat și a conduce cu succes la învățătură pe toți elevii spre anii ciclului gimnazial; profesoarelor și profesorilor li se deschide un larg cîmp de acțiune rodnică în pregătirea generală și profesională a elevilor, printr-o valorificare optimală a aportului specific al fiecăreia dintre disciplinele școlare pe care le predau.

Calitatea superioară a muncii tuturor educatorilor este indisolubil legată și de calitatea activității de neîntreruptă perfecționare profesională care cumulează perfecționarea în specialitatea de la catedră, cu aceea din domeniul pedagogiei și cu perfecționarea în domeniul pregătirii politice și ideologice.

Am parcurs, pînă în aceste zile, prima jumătate a acestui an școlar; pentru perioada ce a mai rămas e necesar să acționăm la nivelul înalt al sarcinilor și răspunderilor pe care ni le-a încredințat partidul pentru pregătirea tinerilor de astăzi și pentru viitorul de mîine al patriei noastre socialiste.

Prof. DOINA-LUCIA TIREA
director al Direcției învățămîntului preșcolar, primar și gimnazial din Ministerul Educației și Învățămîntului

2 050 de ani de la crearea primului stat dac centralizat și independent

FARMECUL ISTORIEI

Istoria unui popor este însuși glasul ființei sale rămas să vorbească prin veacuri. Ea are farmec și poate fi mare doar în măsura în care se întemeiază pe adevărul îndubitabil — doar atunci cînd își confirmă identitatea prin date de necontestat.

Aparținem acestui teritoriu străvechi, extrem de bogat în mărturii istorice. Trăim în țara cu nume de poem, România, al cărui pămînt ne-a zămislit și pe care înaintașii noștri l-au sfințit cu sudoare și sînge. Aici avem rădăcinile, din această glie ne tragem seva existenței. Aici, fiecare bulgăre de pămînt e un strop sfînt de istorie și fiecare nouă relicvă scoasă la suprafață vine să autentifice, încă și încă o dată, permanența milenară, tăria de neclintit, a oamenilor acestor locuri.

Este istoria unui popor care niciodată, de-a lungul existenței sale de milenii, n-a cotropit alte popoare, ci și-a apărat întotdeauna, cu vitejie, vatra străbună, făcîndu-și din codri și rîuri și munți cetăți inexpugnabile și aliați de nădejde.

Istoriei noastre îi dau strălucire și neprețuit temei documentele existente în cronici, în muzee și arhive, datele de inestimabilă valoare prin care, de pildă, un străvechi cuptor de topit metale sau un ciob de ceramică atestă mai elocvent adevărata față a lucrurilor decît tomuri întregi rămase fără acoperire.

Cu această glorioasă istorie ne mîndrim, de ea e pătrunsă pînă-n adînc ființa noastră, de la tinerii șoimi ai patriei la cel mai vîrstnic locuitor al acestor meleaguri. Ea ne aureolează prezentul eroic și ne redă mai amplă dimensiunea viitorului înscrisă în programul partidului, cu certitudinea împlinirilor. Ea ne privește de dincolo de înălțimea a 2 050 de ani cîți numărăm de la întemeierea de către Burebista a primului stat dac centralizat.

Și cred că nu e fericire mai mare decît aceea de a te simți coborîtor din trecutul milenar al țării, continuator al lui, și, în același timp, un fiu al României contemporane, adăugînd tu însuți, la locul tău de muncă, prin strădaniile tale de zi cu zi, o filă, un rînd, sau măcar un cuvînt la istoria fără de moarte a patriei. Aici și acum, sub conducerea partidului nostru comunist.

DIMITRIE RACHICI

Copiii preșcolari de la Grădinița cu program prelungit nr. 19 din Timișoara au transformat jocul într-o muncă plină de rîvnă și seriozitate

SPIRIT DE ECONOMIE

Dacă tot chibzuință, cumpătare, bună gospodărire se înțelegea prin **a economisi** și acum un secol, sau cu 50 de ani în urmă, nu e mai puțin adevărat că atunci, cei mai mulți dintre membrii societății, erau preocupați doar de propria lor economie, tălmăcind, în chip egoist — ceea ce se considera a fi foarte firesc — proverbul „strînge bani albi pentru zile negre". De nenumărate ori, cumpătarea avea ca scop agonisirea, fie din dorința de chiverniseală, fie — asociindu-se cu sărăcia — din teamă pentru un viitor incert, amenințat de privațiuni materiale. Și atunci, ca și acum, îndemnul la chibzuință se adresa copiilor și tinerilor cu scop educativ; doar că avea o încărcătură individualistă, îngustînd aria semantică a substantivului „economie", urmărind automulțumirea, liniștea personală.

Am început cu o succintă incursiune în trecutul acestui cuvînt, pentru că s-ar putea afirma că semnificația lui a rămas aceeași. Aparent, însă. Aparent, fiindcă noile realități românești — structura social-economică fundamental schimbată, conștiința socialistă a membrilor societății noastre — pe de o parte, ca și transformările, pe plan mondial, privind, bunăoară, realizarea unei noi ordini economice internaționale, sau raționalizarea combustibililor convenționali, impun reconsiderarea unor termeni pe care-i întrebuințăm întru comunicare. Cu atît mai mult, cu cît acești termeni, prin acoperirea lor în fapte, au profunde implicații în viața noastră, a tuturora.

Ca oameni ai școlii, care răspundem pentru formarea tinerelor generații, viitoarea forță de muncă a societății noastre socialiste, nu trebuie să uităm că dezvoltarea unor deprinderi ca buna gospodărire, chibzuința, cumpătarea, consumul rațional implică educarea acestora în spiritul colectivității, al interesului comun al tuturor cetățenilor țării în care trăim, atît pentru prezent cît și pentru viitor. Elevii noștri — aproape un sfert din populația țării — au de învățat de la noi nu numai cum se administrează, în condiții optime, venitul personal, sau cum se poate economisi, prin C.E.C., de pildă, o însemnată sumă din retribuția proprie. Ei trebuie să înțeleagă, în primul rînd, că **a economisi** înseamnă a avea grijă de toate bunurile materiale pe care ți le pune la îndemînă societatea: în funcție de vîrstă, aceasta echivalează cu a învăța să utilizezi hîrtia caietului pe care scrii, a ști să păstrezi cartea pe care o citești, sau manualul de care te servești zilnic, a reuși să porți uniforma nemototolită, a-ți plăcea să lucrezi într-o clasă, sau într-un laborator, curate și ordonate, a-ți însuși legile fizicii pentru a pricepe cum se obține și cum se consumă energia electrică, a-ți plăcea să te informezi, pentru a afla de ce este necesar consumul rațional al energiei pe care ne-o pune la dispoziție prezentul, a nu risipi materia primă dată spre prelucrare în atelier, a ști să-ți împarți riguros, deopotrivă timpul destinat muncii, cît și cel liber. Deci, **a face economie** înseamnă a cunoaște multe, foarte multe lucruri care presupun inteligență, imaginație, creativitate, cultură, bun simț, cu alte cuvinte, o comportare civilizată. Adică o comportare care nu-ți poate asigura mulțumirea și liniștea de sine, decît raportat la ceilalți membri ai colectivului — mai restrîns sau mai larg — din care faci parte, un comportament care nu se poate realiza în afara coparticipării la toate actele și acțiunile societății în care te încadrezi.

Iată deci, cum un simplu cuvînt, **a economisi**, ne pune în situația de a ne valorifica puterea, capacitatea de educatori, ne facilitează posibilitatea de a ne apropia de realitate cu o atitudine care exclude superficialitatea, formalismul, creîndu-ne și nouă, ca și celor încredințați spre educare, certitudinea că în orice faptă de azi este însumată o parte din ziua de mîine.

VALERIA BACIU

ÎN ACEST NUMĂR:

- Pe agenda muncii educative
- Conceptul de calitate în practica activității didactice.
- Dezbateri — perfecționare.

Pentru elevii promovaţi ai clasei a VIII-a

Elevii care au promovat clasa a VIII-a au obligaţia să se înscrie pentru a urma cursurile de zi în treapta I de liceu.

Pentru profilurile liceelor industriale, agro-industriale şi silvice, matematică-informatică, fizică-electrotehnică, de artă, precum şi la clasele cu program de educaţie fizică, înscrierea candidaţilor se pot face la orice liceu, indiferent de judeţul în care domiciliază.

La celelalte profiluri de licee, înscrierea se poate face numai la unităţi de învăţământ din judeţul în care domiciliază elevii. Cei care au domiciliul în judeţe în care nu sînt organizate licee de tip sanitar sau economic şi de drept administrativ se pot înscrie la unităţi şcolare de acest tip din alte judeţe, în cadrul planurilor de şcolarizare repartizate judeţelor. Această reglementare se aplică şi pentru înscrierea elevilor în licee de tip pedagogic cu predare în limbi ale naţionalităţilor conlocuitoare.

Înscrierea se face fără concurs, în funcţie de cerinţele de pregătire a forţei de muncă şi în raport cu opţiunile şi aptitudinile elevilor. La liceele unde numărul candidaţilor depăşeşte numărul efectivelor şcolare planificate se vor organiza probe de verificare a cunoştinţelor sub formă de lucrări scrise la disciplinele matematică şi limba şi literatura română din materia studiată în clasa a VIII-a; la clasele cu predare în limbile naţionalităţilor conlocuitoare, dacă vor avea loc probe de verificare, candidaţii vor susţine o lucrare scrisă şi la limba şi literatura maternă. Concursuri de admitere în clasa a IX-a (treapta I) vor avea loc numai pentru liceele pedagogice şi cele de coregrafie.

Candidaţii care, în urma susţinerii probelor de verificare a cunoştinţelor a concursului de admitere sau a probelor de aptitudini, nu au fost admişi, vor fi îndrumaţi să se înscrie la alte licee care au locuri libere, cît mai apropiate de domiciliul părinţilor.

Elevii din clasa a VIII-a, declaraţi promovaţi după susţinerea examenelor de corigenţă, vor fi înscrişi în clasa a IX-a (treapta I) la licee sau filiale care au locuri neocupate.

În clasa a IX-a (treapta I) învăţămîntul liceal-seral se pot înscrie persoanele care sînt încadrate în muncă şi au promovat clasa a VIII-a sau au studii echivalente; se mai pot înscrie de asemenea şi persoanele care nu sînt încadrate în muncă, beneficiind de prevederile art. 4, al. 2, 3 şi 4 din Legea nr. 25/1976. Înscrierea elevilor la învăţămîntul seral se face în profilul în care aceştia îşi desfăşoară activitatea.

Înscrierea în clasa a IX-a (treapta I) de liceu, învăţămînt de zi, pentru anul şcolar 1978—1979 se organizează şi se desfăşoară în felul următor:

— **16—25 iunie**: depunerea de către elevi a fişelor tip de înscriere la secretariatele liceelor pe care doresc să le frecventeze. La liceele la care se susţin probe de aptitudini, fişele de înscriere se depun pînă la 19 iunie inclusiv;

— **20—29 iunie**: susţinerea probelor de aptitudini la liceele la care sînt prevăzute astfel de probe, concursul de admitere la profilurile pedagogic şi coregrafie şi afişarea rezultatelor;

— **26—30 iunie**: reorientarea elevilor şi stabilirea unităţilor la care se organizează probe de verificare a cunoştinţelor;

— **2—4 iulie**: susţinerea probelor de verificare a cunoştinţelor;

— **6 iulie**: afişarea rezultatelor probelor de verificare a cunoştinţelor;

— **7—10 iulie**: reorientarea elevilor care nu au fost înscrişi în urma susţinerii probelor de verificare a cunoştinţelor, către alte licee, unde au rămas locuri neocupate.

Concursul de admitere în clasa a XI-a (treapta a II-a de liceu)

La concursul de admitere, învăţămînt de zi, în clasa a XI-a (treapta a II-a de liceu) se pot prezenta elevii promovaţi ai clasei a X-a de liceu sau cei care posedă studii echivalente, dacă nu au depăşit vîrsta de 19 ani împliniţi pînă la 15 septembrie 1978.

Pentru profilurile liceelor industriale, agro-industriale şi silvice, matematică-informatică, fizică-electrotehnică, de artă, precum şi la clasele cu program de educaţie fizică, înscrierea candidaţilor la concursul de admitere se poate face la orice liceu, indiferent de judeţul în care aceştia domiciliază. La celelalte tipuri şi profiluri de licee, înscrierea se poate face numai la unităţi de învăţămînt din judeţul în care domiciliază candidaţii.

Candidaţii cu domiciliul în judeţe în care nu sînt organizate licee de tip sanitar sau economic şi de drept administrativ se pot înscrie la unităţi şcolare de acest tip din alte judeţe în cadrul planurilor de şcolarizare repartizate judeţelor respective.

Această reglementare se aplică şi pentru înscrierea candidaţilor la liceele de tip pedagogic cu predarea în limbi ale naţionalităţilor conlocuitoare.

Concursul de admitere constă din probe scrise la două discipline de învăţămînt. Media finală de concurs pentru fiecare candidat se calculează cu două zecimale ca medie aritmetică numai din notele obţinute la probele din concurs.

Concursul de admitere se organizează şi se desfăşoară în felul următor:

— **la învăţămîntul de zi: 1 iunie** — afişarea numărului de locuri pe profiluri şi meserii; **1—8 iulie** se face înscrierea candidaţilor; **2—7 iulie** se susţin probele de aptitudini şi examenele de diferenţă; **9—14 iulie** se dau probele scrise şi orale; **15 iulie** se afişează rezultatul.

— **la învăţămîntul seral: 1 august** — afişarea numărului de locuri pe profiluri şi meserii; **20—26 august** se face înscrierea candidaţilor, se susţin probele de aptitudini şi examenele de diferenţă; **27 august** se afişează lista meseriilor la care numărul de candidaţi este mai mare decît numărul de locuri planificate şi pentru care se organizează concurs de admitere; **28—30 august** se dau probele scrise; **31 august** se afişează rezultatul.

Examenul de bacalaureat

Organizarea şi desfăşurarea examenului de bacalaureat în anul 1978 are loc în două sesiuni, în felul următor:

a) Sesiunea iunie.

15 martie 1978 — încheierea înscrierilor pentru candidaţii seriilor 1974—1977 şi stabilirea temelor lucrărilor practice;

Pînă la 10 iunie executarea lucrării practice;

20 iunie 1978 — încheierea cursurilor claselor a XII-a (anul IV) şi a XIII-a (anul V);

21 iunie 1978 — alcătuirea listelor definitive cu candidaţii înscrişi la examenul de bacalaureat;

22 iunie 1978 — probă scrisă la limba şi literatura română;

24 iunie 1978 — probă scrisă la: matematică, anatomia şi fiziologia omului, economie politică, istoria României, filozofie şi estetică, geografie, pedagogie preşcolară;

25 iunie 1978 — probă scrisă la: fizică, chimie, filozofie, ştiinţe biologice;

26 iunie 1978 — probă scrisă la: limba şi literatura maternă;

26—27 iunie 1978 — afişarea rezultatelor probelor scrise;

26—30 iunie 1978 — susţinerea lucrării practice, precum şi desfăşurarea probelor orale pentru candidaţii care nu au obţinut cel puţin nota 5 la fiecare probă scrisă şi solicită prezentarea la proba orală.

30 iunie 1978 — încheierea examenului de bacalaureat.

b) Sesiunea august.

15 martie 1978 — înscrierea la examenul de bacalaureat şi stabilirea temelor lucrărilor practice pentru candidaţii seriilor 1974—1977;

1—5 iulie 1978 — înscrierea la examenul de bacalaureat şi stabilirea temelor lucrărilor practice pentru candidaţii care nu au promovat examenele de bacalaureat în iunie 1978;

Pînă la 5 august 1978 — executarea lucrării practice;

15 august 1978 — alcătuirea listelor definitive cu candidaţii înscrişi la examenul de bacalaureat;

16 august 1978 — probă scrisă la: limba şi literatura română;

18 august 1978 — probă scrisă la: matematică, anatomia şi fiziologia omului, economie politică, istoria României, filozofie şi estetică, geografie, pedagogie preşcolară;

19 august 1978 — probă scrisă la: fizică, chimie, filozofie, ştiinţe biologice;

20 august 1978 — probă scrisă la: limba şi literatura maternă;

20—21 august 1978 — afişarea rezultatelor probelor scrise;

20—25 august 1978 — susţinerea lucrării practice, precum şi desfăşurarea probelor orale pentru candidaţii care nu au obţinut cel puţin nota 5 la fiecare probă şi solicită prezentarea la proba orală;

25 august 1978 — încheierea examenului de bacalaureat.

★

Pentru orice alte informaţii suplimentare privind actele şi alte condiţii necesare înscrierilor, aspectele specifice ale înscrierii la unele profile liceale, programele de concurs ş.a., cei interesaţi pot consulta broşurile „Înscrierea şi admiterea în învăţămîntul liceal şi profesional — 1978" şi „Examenul de bacalaureat — 1978" elaborate de Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului şi editate de revista „Învăţămîntul liceal şi tehnic profesional"; broşurile se află, în aceste zile, în difuzare, la toate chioşcurile şi oficiile de presă din ţară.

Revista „Terra" nr. 2—1977

Din cuprins: Sarcinile geografiei ca ştiinţă şi obiect de învăţămînt în lumina documentelor Conferinţei Naţionale a P.C.R. din 7—9 decembrie 1977 (dr. V. Cucu, dr. I. D. Ilie), Oraşele litoralului nostru (dr. doc. I. Şandru), Zimnicea de astăzi şi de mîine (prof. V. Ilie), Podgoria Cotnari (dr. doc. I. Gugiuman), Oraşul şi teoria locului central (asist. L. Mănescu), Poluarea şi protecţia subsolului (prof. Maria Stănescu, vicepreşedintă a Societăţii de ştiinţe geografice din R. S. România), Poluarea termică a apei (dr. V. Trufaş), Combaterea deserturilor şi utilizarea lor pentru agricultură (dr. ing. V. Bălăceanu), Resursele oceanului planetar şi utilizarea lor (prof. G. G. Cristescu), Clima Terrei în viitor (prof. C. Isbăşoiu), Siberia de astăzi (cercetător P. Deică).

Rubrica „Geografia în şcoală" dezbate teme referitoare la conţinutul şi modul de elaborare a lucrărilor pentru obţinerea gradului I în învăţămînt la geografie (E. Nedelcu, I. S. Gruescu), cercetări geografice locale cu elevii Liceului pedagogic din Arad (F. Pîrvu), Tabăra-curs cu profesori de geografie în Moldova de nord (D. Paulencu, A. Popescu) etc. Revista se încheie cu informări, probleme, jocuri şi descrieri geografice elaborate de profesori şi elevi (printre care eleva Nadia Comăneci, elevi din comuna Glodeanu-Siliştea, judeţul Buzău, şi alţii).

Folosind acest prilej, redacţia informează cititorii că începînd din anul 1978 revista „Terra" va apărea cu 4 numere pe an, în loc de două ca în anii precedenţi.

Ocrotirea naturii în judeţul Arad

A apărut recent la Arad, sub coordonarea ştiinţifică a prof. Aurel Ardelean, un volum sintetizînd preocupări ale profesorilor de geografie, biologie şi ale altor specialişti privind cunoaşterea şi ocrotirea naturii judeţului. Cuprinzînd teme deosebit de interesante din care amintim caracterizarea fizico-geografică a judeţului, monumentele naturii, ecosistemele naturale, combaterea poluării mediului, educarea tinerei generaţii pentru protecţia mediului ş.a., lucrarea se adresează deopotrivă elevilor, învăţătorilor, profesorilor, altor specialişti şi, în general, tuturor celor interesaţi de problemele deosebit de complexe, referitoare la ocrotirea mediului înconjurător.

Prof. OCTAVIAN MÎNDRUŢ

Tabăra de geografie-biologie

În perioada vacanţei de iarnă, Inspectoratul şcolar al judeţului Arad a organizat o tabără ştiinţifică şi de odihnă cu profil geografie-biologie, în localitatea Geoagiu, la care au participat peste 100 de elevi din judeţ. Tabăra a avut drept scop atît recreerea elevilor printr-o odihnă activă, cît şi realizarea unor activităţi de cunoaştere şi cercetare ştiinţifică a orizontului local şi apropiat. De asemenea, au fost organizate excursii, întîlniri cu specialiştii şi s-a realizat o pregătire practică pentru olimpiadele şi concursurile şcolare.

Prof. AUREL ARDELEAN
inspector la Inspectoratul şcolar al judeţului Arad

„Literatura — mijloc de formare a sentimentelor patriotice"

La Şcoala generală din Frumuşeni-Arad a avut loc un simpozion-dezbatere pe tema: „Literatura — mijloc de formare a sentimentelor patriotice". Au participat, ca invitaţi, prozatori şi poeţi, membri ai Asociaţiei scriitorilor din Timişoara. O contribuţie importantă la reuşita acţiunii au avut-o, prin luări de cuvînt: prof. univ. dr. Eugen Todoran, de la Universitatea din Timişoara, prof. Ovidiu Olaru, directorul Casei corpului didactic din Arad, prof. Liziţa Mihuţ, instructor la Casa corpului didactic, prof. Pavel Galea, preşedintele Societăţii de ştiinţe filologice — filiala Arad, şi prof. Nichifor Inescu, inspector general în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului.

Prof. VASILE MAN
directorul Şcolii generale din Frumuşeni — Arad

Din activitatea societăţilor ştiinţifice ale cadrelor didactice

● Pentru primul trimestru al anului 1978, societăţile ştiinţifice ale cadrelor didactice din ţara noastră şi-au propus un plan de activitate cu numeroase acţiuni didactice şi ştiinţifice, de informare, documentare şi perfecţionare şi cu caracter instructiv-educativ, organizate în colaborare cu inspectoratele şcolare, casele corpului didactic şi Uniunea Sindicatelor din Învăţămînt, Ştiinţă şi Cultură. Aceste acţiuni-dezbateri şi sesiuni ştiinţifice, lectorate şi tabere, concursuri şi olimpiade — alături de publicaţiile de profil ale societăţilor, pentru profesori şi elevi, au ca scop sprijinirea amplului proces de perfecţionare a şcolii româneşti, integrarea învăţămîntului cu cercetarea şi producţia, ca şi răspîndirea cunoştinţelor ştiinţifice în rîndul oamenilor muncii de diferite specialităţi.

● Astfel, **Societatea de ştiinţe filologice** organizează, în luna februarie, următoarele sesiuni ştiinţifice: la Bîrlad, avînd ca temă viaţa şi opera scriitorilor Emil Girleanu şi Elena Farago; la Arad, „Predarea limbii române şi a limbii materne în şcolile cu limbile de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare"; la Bucureşti, dedicată împlinirii a 50 de ani de la moartea lingvistului Ovid Densusianu. În luna martie, Oradea va găzdui o sesiune sub genericul „Probleme de lingvistică". Luna aprilie este cea mai bogată în acţiuni similare: la Tîrgovişte, sesiunea închinată „Poeţilor Văcăreşti"; la Bistriţa, tot o sesiune, prilejuită de 125 de ani de la moartea lui Ion Pop-Reteganul; la Cluj-Napoca: „Stilistică poetică şi semiotică"; la Constanţa, dezbaterea „Limbajelor speciale în predarea limbilor moderne în învăţămînt".

Din activităţile educative pentru elevi, reţinem, în luna aprilie, concursul de literatură română „Mihai Eminescu", care se va desfăşura la Arad.

● **Societatea de ştiinţe istorice** organizează şi în acest prim trimestru, în reşedinţele de judeţ, expuneri şi consultaţii metodico-ştiinţifice, ca şi sesiuni şi simpozioane ştiinţifice dedicate aniversărilor şi comemorărilor existente în acest interval de timp. În luna aprilie, vor avea loc următoarele dezbateri: la Botoşani, „Modalităţi metodice de predare a cursului «Probleme fundamentale de istorie universală»"; la Zalău, „Predarea unitară a istoriei patriei"; la Vaslui, „Corelarea interdisciplinară în predarea istoriei".

● În cadrul **Societăţii de studii clasice** se vor ţine, lunar, în municipiul Bucureşti, şedinţe de comunicări cu tematică adecvată.

● De asemenea, **Asociaţia slaviştilor** îşi propune, atît în Capitală, cît şi în cadrul filialelor, în fiecare lună, realizarea unor şedinţe de comunicări ştiinţifice.

● În plus, **Asociaţia de ştiinţe orientale** se angajează să asigure asistenţa ştiinţifică necesară, universităţilor cultural-ştiinţifice; în luna aprilie se va desfăşura sesiunea „România şi orientul".

● **Societatea de ştiinţe matematice** fixează în planul de activitate al lunii martie, simpozionul metodico-ştiinţific interdisciplinar privind predarea matematicii în liceele tehnice (Drobeta-Turnu Severin), iar pentru luna aprilie consfătuirea „Matematica în industrie şi agricultură" (Brăila) şi colocviul „Mecanica solidelor în industria construcţiilor" (Iaşi).

● Membrii **Societăţii de ştiinţe fizice şi chimice** vor participa în luna aprilie, în oraşul Cluj-Napoca, la simpozionul cu tema „Aspecte moderne în fizica corpului solid. Materiale noi cristaline şi necristaline". Pentru elevi, societatea organizează, în aceeaşi lună, la Timişoara şi, respectiv, Ploieşti, concursul de fizică şi concursul de chimie (fiecare, în 3 etape).

● Pentru profesorii de geografie, **Societatea de ştiinţe geografice** va realiza colocviul „Probleme actuale şi de perspectivă ale predării geografiei în licee" (luna februarie, la Bucureşti) şi simpozionul „Populaţie-dezvoltare-mediu înconjurător" (la Constanţa, în luna aprilie).

● Participanţii la consfătuirea care se va desfăşura în luna aprilie la Cluj-Napoca, sub auspiciile **Societăţii de ştiinţe biologice**, vor discuta „Asupra conţinutului şi metodologiei privind învăţămîntul biologic în şcoala de cultură generală şi liceu". Aceeaşi societate organizează pentru elevi concursul de biologie „Emil Racoviţă", tot la Cluj-Napoca (aprilie).

● **Societatea de ştiinţe geologice** îşi anunţă şedinţele de comunicări, la Bucureşti, la două luni o dată; în luna aprilie profesorii de specialitate vor beneficia de un material de documentare geologică, elaborat în cadrul societăţii.

● „Rolul şi locul muzicii în învăţămînt", se intitulează colocviul din luna martie propus de **Societatea profesorilor de muzică şi desen** (secţia muzică). În luna aprilie se vor deschide expoziţii metodice de grup (în cinstea Zilei învăţătorului), cu participarea profesorilor de desen. Pentru elevi, secţia de muzică a Societăţii programează şi în acest trimestru concerte educative şi spectacole.

PE AGENDA MUNCII EDUCATIVE

Luna aceasta aniversăm 45 de ani de la grevele ceferiştilor şi petroliştilor din februarie 1933 şi 30 de ani de la crearea partidului unic al clasei muncitoare, evenimente memorabile în istoria clasei noastre muncitoare. Cinstirea lor constituie pentru învăţători şi profesori, pentru toţi acei ce sădesc în mintea şi în sufletul tineretului nostru mîndria şi respectul pentru tradiţiile de luptă ale partidului şi poporului nostru, prilejul unor activităţi cu puternic conţinut patriotic menite să contribuie la educarea lor politică ideologică şi revoluţionară.

Lecţiile de istorie sau cunoştinţe social-politice, orele de dirigenţie sau vizitele la muzee şi locurile legate de aceste evenimente, acţiunile Organizaţiei de pionieri sau U.T.C. oferă şcolii cadrul adecvat pentru evocarea acestor evenimente.

Pionieri în vizită la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mişcării revoluţionare şi democratice din România.

30 de ani de la crearea partidului unic al clasei muncitoare

Eveniment de amplă rezonanţă în epocă, cu profunde implicaţii în istoria revoluţiei socialiste, realizarea unităţii politice, ideologice şi organizatorice a clasei muncitoare încununează un îndelungat proces al evoluţiei mişcării noastre muncitoreşti. Colaborarea şi unitatea de acţiune dintre comunişti şi socialişti, dintre partidele şi organizaţiile clasei muncitoare s-au înfăptuit treptat, în forme variate şi s-au manifestat ca o puternică forţă social-politică în toate marile momente ale luptelor revoluţionare împotriva claselor exploatatoare, a regimului capitalist. O etapă importantă a acestui proces a constituit-o crearea, în aprilie 1944, a Frontului Unic Muncitoresc între P.C.R. şi P.S.D. — nucleul unui larg sistem de alianţe social-politice care a avut un rol hotărîtor în înfăptuirea insurecţiei naţionale armate antifasciste şi antiimperialiste din august 1944.

Trecerea României la înfăptuirea obiectivelor unei noi etape a dezvoltării sale istorice — etapa revoluţiei socialiste — impunea cu necesitate ca în fruntea clasei muncitoare unite, clasa conducătoare a societăţii româneşti, să acţioneze un partid politic revoluţionar capabil să elaboreze, corespunzător condiţiilor concrete, linia politică generală, formele şi metodele de construire a socialismului. Este meritul istoric al Congresului de unificare din februarie 1948, de a fi realizat acest important deziderat.

Prin documentele adoptate la Congres, partidul unic al clasei muncitoare din România îşi înscrie în programul activităţii sale imediate şi în perspectivă, realizarea unor importante obiective: făurirea relaţiilor de producţie socialiste, a bazei economice a socialismului, trecerea la dezvoltarea planificată a economiei naţionale, industrializarea socialistă a ţării, dezvoltarea şi modernizarea agriculturii, elaborarea unei noi constituţii, înfăptuirea reformei administrative, a justiţiei şi învăţămîntului etc.

Hotărîrile Congresului au pus capăt pentru totdeauna sciziunii din mişcarea muncitorească, lupta clasei muncitoare unite a fost ridicată pe o treaptă superioară, au sporit în mod considerabil rolul şi forţa ei în viaţa întregii societăţi. S-a constituit statul major sub conducerea căruia oamenii muncii din patria noastră, români, maghiari, germani şi de alte naţionalităţi au înălţat pe pămîntul României măreţul edificiu al orînduirii socialiste.

Unificarea celor două partide, rezultat al dezvoltării interne a mişcării muncitoreşti din România, a avut şi un puternic ecou internaţional. Experienţa mişcării muncitoreşti din ţara noastră care a realizat printre primele din Europa partidul unic marxist-leninist reprezintă o contribuţie originală la tezaurul gîndirii şi experienţei colective a mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale. Ea demonstrează cu pregnanţă — aşa cum sublinia tovarăşul Nicolae Ceauşescu — faptul că „numai unită, avînd un partid unit şi puternic, clasa muncitoare îşi poate îndeplini misiunea istorică de transformare revoluţionară a societăţii".

În retrospectiva istoriei, realizarea unităţii depline a clasei muncitoare şi constituirea partidului unic ne apar ca evenimente deosebit de importante ale istoriei noastre contemporane care au avut un rol determinant în înfăptuirea profundelor transformări revoluţionare din societatea noastră. Ele constituie temelia unităţii indisolubile dintre partid şi popor, caracteristica fundamentală a naţiunii noastre socialiste angajată plenar în opera de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintarea României spre comunism.

Prof. IOAN V. LUPESCU

45 de ani de la evenimentele din februarie 1933

Anul acesta cînd păşim cu însufleţire la înfăptuirea hotărîrilor istorice ale Conferinţei Naţionale a P.C.R. — menite să traducă în viaţă dezvoltarea şi modernizarea mai accentuată a ţării, pentru ca România să atingă mai devreme ţelurile strategice înscrise în Programul partidului — sărbătorim un eveniment memorabil din trecutul revoluţionar al clasei noastre muncitoare — 45 de ani de la luptele petroliştilor şi ceferiştilor din 1933.

În anii 1929—1933 lumea capitalistă a fost zguduită de o profundă criză economică de supraproducţie, cunoscută în istoria capitalismului prin caracterul mondial, prin durata şi amploarea urmărilor ei distructive.

Criza economică s-a resimţit puternic în România, ţară cu o industrie slab dezvoltată, cu o agricultură înapoiată şi subminată de rămăşiţele feudale, cu o economie aservită capitalului străin.

Aceste realităţi au fost resimţite, în mod deosebit, de clasa muncitoare din România, deoarece clasele dominante şi monopolurile internaţionale au căutat să iasă din criză pe seama maselor muncitoare a căror situaţie s-a agravat an de an. Clasele dominante au determinat guvernele burgheze din acea perioadă, să restrîngă libertăţile democratice, să interzică unele organizaţii politice şi profesionale ale clasei muncitoare, să invalideze deputaţii comunişti votaţi de mase în alegerile parlamentare din iunie 1931.

În aceste condiţii, zguduită şi frămîntată, societatea românească a cunoscut ample bătălii de clasă, intense lupte sociale îndreptate contra exploatării şi asupririi, contra ofensivei capitalului şi a monopolurilor externe. Ele au culminat cu grevele petroliştilor şi ceferiştilor din ianuarie—februarie 1933, care au arătat creşterea conştiinţei şi combativităţii revoluţionare a clasei muncitoare, sporirea capacităţii P.C.R. de a organiza şi conduce proletariatul.

În peisajul vieţii politice din România din perioada interbelică, aceste lupte au constituit o dovadă grăitoare a patriotismului, dăruirii şi devotamentului clasei noastre muncitoare, care, în frunte cu partidul comunist, a continuat, pe o treaptă superioară, glorioasele tradiţii de luptă ale poporului român pentru apărarea dreptului său legitim la o viaţă liberă, într-o patrie unitară, suverană şi independentă. În acel fierbinte început de an 1933 clasa muncitoare din ţara noastră a acţionat în lumina (potrivit) concepţiei înaintate a partidului comunist, izvorîtă dintr-o temeinică analiză a realităţilor epocii, a particularităţilor dezvoltării României, şi s-a plasat în centrul luptei întregului popor pentru îndeplinirea dezideratelor lui fundamentale. Aşa cum aprecia tovarăşul Nicolae Ceauşescu — grevele petroliştilor şi ceferiştilor „au exprimat în modul cel mai grăitor spiritul combativ al clasei noastre muncitoare, afirmarea rolului partidului comunist, a capacităţii sale de a organiza şi conduce lupta oamenilor muncii".

Consecinţă a apărării intereselor naţionale ale poporului român, luptele petroliştilor şi ceferiştilor din ianuarie-februarie 1933 au însemnat, totodată, o contribuţie remarcabilă a proletariatului român la lupta revoluţionară şi democratică pe plan internaţional împotriva imperialismului, a războiului şi a fascismului, înscriindu-se printre primele mari acţiuni ale clasei muncitoare mondiale după înscăunarea la putere a nazismului în Germania.

Îmbinînd lupta pentru libertatea şi independenţa ţării cu lupta forţelor democratice şi revoluţionare din lumea întreagă împotriva asupririi şi exploatării, grevele petroliştilor şi ceferiştilor din 1933 au fost susţinute de intense manifestări de solidaritate internaţională de o amploare fără precedent.

Afirmînd în acei ani potenţialul revoluţionar al clasei muncitoare din România, dîrzenia, abnegaţia şi spiritul de sacrificiu al comuniştilor, grevele petroliştilor şi ceferiştilor din ianuarie—februarie 1933 constituie pentru generaţia noastră şi pentru cele viitoare unul dintre cele mai importante momente din lupta tradiţională a poporului nostru pentru libertate socială şi naţională.

VENERA TEODORESCU
cercetător ştiinţific principal la Institutul de istorie „N. Iorga"

FILE DE ISTORIE A ÎNVĂŢĂMÎNTULUI

Scorniceşti, şcoala şi dascălii săi

Printre cele mai vechi ştiri despre şcoala din comuna Scorniceşti se numără şi datele pe care ni le furnizează Ilie Popescu Teiuşeanu, autorul lucrării „Unele documente cu privire la înfiinţarea de şcoli săteşti în Oltenia de către sătenii înşişi, înainte de 1838", care ne spune:

„Regulamentul Organic a fost «Charta sărăciei» mulţimii poporului în favoarea boierilor, aşa precum ne-a lăsat scris, în operele sale, N. Bălcescu, iar Regulamentul Şcolar nu a compensat această lacună. Sătenii au fost şi de data aceasta excluşi de la binefacerile învăţăturii. Trebuie reţinut însă că ei nu au aşteptat ca stăpînirea să le dea şcoli, ci şi-au înfiinţat ei înşişi şcolile pe cheltuiala lor".

Date preţioase ne oferă şi Georgescu Constantin Gheorghe din satul Mărgineni-Scorniceşti, cunoscut de săteni ca strănepot al „Dascălului Gheorghiţă", Dascălul Gheorghiţă fiind unul din vechii „învăţători" ai comunei, netitular, angajat de săteni ca să-i înveţe pe copii carte. Dar cîţi alţi învăţători n-au mai fost poate înaintea lui în Scorniceşti?

După cum îşi aminteşte Georgescu Constantin Gheorghe, din spusele bunicului său, Petre Georgescu, fiul lui „Gheorghiţă" acesta rămas urmaş la dăscălie „şcoala nu se afla în tinda bisericii, ca la alte comuni, ci în casa lor, o casă veche, iar copiii învăţau mai întîi să silabisească (citească) o jalbă şi să o semneze".

O dată cu înfiinţarea oficială a şcolilor săteşti, se ridică din comună învăţători cu diplomă, ceea ce va avea o importanţă deosebită pentru fiinţa şcolii româneşti de pe aceste meleaguri.

Vechile registre şcolare atestă numele unor învăţători titulari apăruţi la sfîrşitul sec. XIX şi începutul sec. XX-lea cum sînt: Marinescu Dumitru, Mateescu Balaci, Iliescu Gheorghe, Ion I. Bărăscu, Grosu M. Constantin, Rădulescu Ilie, Stănescu P. Iulian, cu aprecieri deosebite pentru contribuţia adusă şcolii româneşti săteşti, într-o perioadă cînd acest ţinut, ca toate ţinuturile ţării, era supus unor frămîntate epoci istorice.

Un document de arhivă menţionează că: „în anul 1894, ziua 19, luna februarie, şcoala rurală din satul Scorniceşti este mixtă şi are şcolari prezenţi pe divizii (clase) dela I pînă la V-a inclusiv, 34. Spaţiul sălilor în raport cu numărul şcolarilor este nesatisfăcător. Apa de băut se ţine în botă iar starea zestrei didactice este: patru bănci primitive, o masă, un scaun, o tablă şi hărţile celor cinci continente".

Urmărind evoluţia şcolii, numărul elevilor variază de la an la an, în funcţie de starea sănătăţii copiilor şi vitregia condiţiilor materiale, „lipsesc cărţile, mobilierul foarte rău şi vechi, încălzire proastă".

În anul 1908, un revizor şcolar care inspectase şcoala din Scorniceşti nota: „Şcoala actuală e într-o curte cu primăria dar este lăsată în părăsire din partea onor comuni, căci am găsit-o în condiţiuni aşa fel că numai şcoală nu se poate numi".

Învăţătorii însă, nu dau înapoi; ei luptă pentru dezvoltarea şcolii româneşti şi pentru aplicarea celor mai bune metode de lucru. „Datorită sacrificiului bănesc al învăţătorului, nota acelaşi revizor şcolar, s-a făcut pe cheltuiala sa un frumos şi bun dulap. Se ilustrează tabloul din carte, acolo unde se poate, se aduce obiectul în natură, la aritmetică se face calculul oral în tot d'auna înaintea calculului în scris, temeinicia cu care şi-au însuşit materia elevii e remarcabilă".

Datoria pentru dezlegarea tainelor ştiinţei de carte ce i-a caracterizat o viaţă întreagă pe „dascălii" şcolii româneşti se întîlneşte şi aici. Dovadă, un proces verbal din anul 1910 care ne spune, spre aducere aminte, că: „La şcoala din Scorniceşti se aplică chestiuni metodice din Revista Asociaţiei şi Tribuna învăţătorilor".

Tenacitatea cu care învăţătorii au apărat cultura satului în care s-au aşezat i-a ajutat ca în anul 1912 să inaugureze un local nou de şcoală, cu două săli de clasă, ridicat pe malul rîului Plopcea, local devenit astăzi muzeu. Cunoaşterea şcolii şi a menirii dascălilor amintiţi mai sus în lupta lor cu vicisitudinile timpului ne face să înţelegem profundele binefaceri ale învăţămîntului românesc de astăzi, organizat în conformitate cu cerinţele moderne.

Astăzi, în Scorniceşti, există 11 grădiniţe, 14 şcoli generale şi un liceu modern cu profil agro-industrial, în care-şi luminează mintea toţi fiii comunei, îndrumaţi cu răbdare spre cucerirea ştiinţei şi tehnicii moderne, în laboratoarele şcolii şi ale cîmpului, îndrumaţi de un numeros şi devotat colectiv didactic.

Prof. VICTORIA-PIEPTAN-DOR
Liceul de artă „G. Enescu"
din Bucureşti

Conceptul de calitate în practica activității didactice

Subliniind, încă o dată, importantele cerințe formulate în Raportul la Conferința Națională a partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu reamintea în cuvîntarea rostită cu prilejul conferirii titlului de Doctor în științe politice și Doctor în economie, necesitatea ca în etapa următoare de construcție a societății socialiste multilateral dezvoltate să se pună un accent deosebit pe crearea unei noi calități în activitatea economică și social-politică. „Această nouă calitate — arăta secretarul general al partidului — trebuie să se exprime în afirmarea cu putere a revoluției tehnico-științifice, a cunoașterii umane în toate sectoarele de activitate". Cu același prilej, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia : „Este evident că trecerea la o calitate superioară în dezvoltarea întregii vieți economico-sociale presupune, în același timp, un progres rapid în activitatea de cercetare, în învățămînt, în formarea cadrelor pentru toate domeniile societății, intensificarea activității cultural-educative de formare a omului nou, constructor al socialismului, afirmarea cu putere a principiilor umanismului revoluționar, care pune pe prim-plan omul, manifestarea plenară a capacităților sale creatoare, a personalității sale".

Școala, înscrisă între factorii principali de formare a viitoarei forțe de muncă, a specialiștilor capabili să determine trecerea la o nouă calitate în toate domeniile de activitate, de creștere și educare a omului nou, cu calități etice și morale superioare, răspunde cerinței adresate de secretarul general, printr-un efort sporit care să ducă la îmbunătățirea calității învățămîntului și educației. Efortul acesta se exprimă prin creșterea conținutului științific și educativ al lecțiilor, prin mai multă responsabilitate și exigență, printr-o acțiune conjugată a școlii, familiei și organizațiilor de tineret pentru lichidarea repetenției și creșterea promovabilității.

Paginile de față surprind cîteva aspecte ale acestei activități depuse de educatoare, învățători, profesori și inspectori școlari pentru ridicarea calității procesului instructiv-educativ.

Sub egida inspectoratului școlar

— Convorbire cu ing. COSTIN PELINESCU, inspector general adjunct al Inspectoratului școlar al municipiului București —

Red. : În această etapă de trecere la o calitate nouă, superioară, a întregii activități, și în centrul preocupărilor Inspectoratului școlar al municipiului București, inițiatorul și autorul a numeroase acțiuni de apreciere a nivelului real al muncii la clasă, se află ridicarea calitativă a procesului instructiv-educativ din cele 620 de unități școlare ale Capitalei în care sînt cuprinși 372 000 de preșcolari și elevi. Vă rugăm să ne menționați acțiunile mai importante pe care le desfășurați în această direcție.

— Îndrumat permanent de Comitetul municipal de partid, Inspectoratul școlar al Capitalei acordă o deosebită atenție intensificării schimburilor de experiență a tuturor cadrelor didactice și a directorilor pentru perfecționarea continuă a pregătirii lor politice și ideologice, precum și a activității didactice, metodice, științifice și educative. Coordonate de inspectorii de specialitate și realizate sub forma unor dezbateri la nivelul colectivelor de catedră, a unităților de învățămînt, în cercuri pedagogice, ca și la cabinetele Casei corpului didactic, ele vor contribui la promovarea celor mai eficiente forme, metode și procedee de conlucrare cu elevii în procesul instruirii și educării acestora, al legării tot mai organice a școlii de viață, de muncă productivă.

Pentru valorificarea și popularizarea rezultatelor pozitive, a metodelor eficiente folosite de cadrele didactice de diferite specialități în activitatea cu elevii, inspectoratul școlar, prin casa corpului didactic, a elaborat și tipărit caiete metodice și volume cuprinzînd lucrări valoroase aparținînd cadrelor didactice cu bogată experiență care predau în învățămîntul general, liceal și superior. Pe lîngă lucrările pentru educatoare, învățători etc. care au apărut, se pregătesc în prezent asemenea volume destinate ridicării calității lecțiilor de limba și literatura română, istorie, științe sociale, limbi străine, științele naturii ș.a.

În cadrul acțiunilor întreprinse în lunile ianuarie și februarie se înscrie și cursul de perfecționare a directorilor de școli, organizat împreună cu Institutul central pentru perfecționarea personalului didactic. Cursul se axează pe cunoașterea aprofundată a sarcinilor privind modernizarea procesului instructiv-educativ, a legislației școlare, a metodelor de conducere științifică a școlii, de îndrumare și control, precum și de aplicare a celor mai eficiente căi de integrare a învățămîntului cu producția.

Acordăm, de asemenea, o atenție deosebită îmbunătățirii activității didactice a inginerilor și maiștrilor-instructori noi încadrați în învățămînt, printr-o permanentă acțiune de perfecționare pedagogică a acestora.

Red : Dar pentru activitatea de îndrumare și control, ce concluzii se desprind ?

— În urma unor dezbateri cu caracter profesional, care au avut loc în colectivul de muncă al Inspectoratului școlar municipal s-au formulat noi măsuri și s-au precizat căi adecvate pentru ca inspecțiile frontale și cele speciale realizate în vederea acordării gradelor didactice să dobîndească un pronunțat caracter practic. Astfel, apreciem, că vor fi sprijinite concret cadrele didactice în perfecționarea pregătirii lor politice, ideologice, științifice, precum și a măiestriei pedagogice și în final se va ridica nivelul calitativ al tuturor lecțiilor și al activităților desfășurate cu elevii.

Red. : Care sînt preocupările inspectoratului școlar pentru îmbunătățirea bazei tehnico-materiale a școlilor ?

— Avînd în vedere sarcinile ce se desprind pentru învățămînt din documentele de partid și de stat, din indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, precizez că inspectoratul școlar, conducerile de unități școlare, organizațiile de partid din școli, sub îndrumarea Comitetului municipal al P.C.R. și a Comitetelor de partid ale sectoarelor, se preocupă de creșterea și îmbunătățirea permanentă a bazei tehnico-materiale a școlilor, pentru buna desfășurare a orelor de laborator, a disciplinelor tehnice de specialitate, precum și a practicii productive a elevilor în atelierele-școală. De asemenea, și pentru mai buna organizare și desfășurare a practicii de producție, în perioade compacte și continui, în cadrul atelierelor organizate în întreprinderi, pe șantiere, în magazine comerciale. S-au luat și se iau în continuare măsuri pentru creșterea volumului și a complexității operațiilor de prelucrare prin așchiere, efectuate la diverse repere și subansamble din planurile secțiilor de producție ale întreprinderilor, a operațiilor de montaj al unor componente și subansamble din aparatura electrică, electronică, de măsură și control, ca și pentru sporirea numărului de produse complexe realizate integral în atelierele-școală, produse necesare dotării laboratoarelor de fizică, chimie, biologie, precum și noilor cabinete de specialitate din liceele cărora li s-a transformat profilul.

Red. : Se asigură, deci, toate condițiile necesare pregătirii calitative a viitorilor absolvenți.

— Odată cu însușirea diferitelor meserii, elevii școlilor Capitalei produc și numeroase valori materiale. Ast[...] în anul 1977 elevii din învățămîn[...] general și liceal, au realizat o prod[...] ție în valoare de 196 milioane lei. P[...] tru anul 1978, răspunzînd [...]ării întrecere lansată de Consiliul popu[...] al județului Prahova, liceele din C[...] tală s-au angajat să dea o producție [...] plimentară de 32 milioane lei.

Aș dori să mai menționez că oam[...] școlii din municipiul București se [...]

În laboratorul de chimie al L[...]

Motivație p[...]

Dimineață, pe la ora nouă, Eleon[...] Șerban nu era în școală. Mi s-a s[...] că vizitează cîțiva copii din prim[...] clase care lipsiseră cu o zi înainte. [...] așteptarea directoarei mă opresc [...] culoare, intru în cîteva clase lib[...] Peste tot aici, la Școala generală [...] comuna Lipănești, județul Prah[...] este curățenie, ordine, se simte o m[...] pricepută de gospodar, bun gust, [...] anume concepție în pavoazarea șc[...] pentru că nimic nu pare întîmplă[...] nimic încărcat.

Predomină cu deosebire pe pe[...] desenele elevilor. Panouri întregi [...] perite cu desene, explozie de culori, [...] forme. Urmărindu-le descifrezi cu [...] rință în ele universul bogat al școl[...] lor din Lipănești, le cunoști [...] preocupările, comuna cu frumo[...] sale case, cu oamenii săi harnici [...] gospodari, ținutul acesta de coline [...] pre care atît de frumos vorbește N[...] lae Iorga.

— Școlarii noștri iubesc mult d[...] nul, sînt foarte talentați, avem și [...] foarte pasionată profesoară [...] care știe să le dezvolte dragostea [...] tru frumos. De aceea școala noa[...] este plină de desenele lor. Și nu [...] mai prejos decît colegii lor din V[...] rești. Intenția noastră este [...] această activitate să vină în [...] educării elevilor. Explicațiile mi le [...] dea directoarea școlii întoarsă [...] timp din vizitele făcute.

Apoi, profesoara Eleonora Șerban[...]

O realitate cu semnificații educative și politico-sociale:

GRĂDINIȚA DE ȘANTIER

Scurt istoric... în decor montan

Nu departe de localitatea Hațeg, pe valea Rîului Mare, în județul Hunedoara, își derulează existența, începînd din luna ianuarie 1975, două colonii muncitorești : colonia de la Brazi și, mai sus, la baraj, colonia Gura Apei. Fiecare din cele două așezări — aparținînd grupului de șantiere hidroenergetice Rîul Mare-Retezat — dispune de cîte un complex școlar : școală — grădiniță.

Am aflat, la Brazi, că înființarea grădiniței a coincis, aproape, cu deschiderea șantierului că, la început, activitățile ei s-au desfășurat în cadrul improvizat al unei barăci. Toți copiii de vîrstă preșcolară ai familiilor stabilite pe șantier au putut beneficia de educația necesară pregătirii lor pentru școala ce avea să se deschidă în toamnă. Prima educatoare a fost chiar soția unuia dintre constructori, evidențiată, ulterior, cu titlul de educatoare fruntașă în cei doi ani de activitate la această unitate, între timp complet construită și dotată cu toate condițiile pedagogice, de confort și de igienă necesare celor trei grupe de preșcolari (94 de copii, între care 11 de 5 ani) ce s-au constituit pînă în prezent.

Din toamna anului 1977, colectivul de educatoare este format din : o nouă directoare, Rodica Hristovici, educatoare la grupa mijlocie, Anuța Crăciunescu, educatoare la grupa combinată cu program normal, Marioara Roșoiu, subinginer topograf (care are și doi copii la grădiniță), la grupa mică a căminului, și Marioara Okoliceanu, laborant chimist. La Gura Apei, condiții similare pentru cei 55 de copii ai șantierului, asistați pedagogic de Elena Stancu, directoare, al cărei soț e maistru pe șantier, educatoarea Elvira Amărioarei și suplinitoarea Tamara Bistrian.

„Asigurînd un bun climat cultural și educativ, atragem forța de muncă !"

Iată o idee prețioasă pe care am preluat-o din convorbirea cu directorul grupului de șantier, Viorel Dănilă. Un șantier se înfiripă, se dezvoltă, se menține și „moare", dar „moartea" sa este, de fapt triumful obiectivului său economic : în cazul de față, amenajarea hidroenergetică a Rîului Mare, pînă în 1990. Pentru un asemenea țel trebuie să se asigure condiții de existență pe o durată de 10—12 ani, pentru circa 4 500 de muncitori — considerînd și familiile lor, vreo 8—9 mii de „sufl[...] — ; la această scară de mărime pro[...] mele de atragere și stabilizare a f[...] de muncă pe șantier sînt foarte [...] oase, „de viață și de moarte". Din [...] trei exigențe primordiale ale unei [...] milii ce vine aici — locuință acce[...] bilă, aprovizionare și școală cores[...] zătoare — nu se știe dacă nu ș[...] este pe primul loc ! De exemplu [...] fost oameni care, invitați să viz[...] colonia, cu cantinele ei, cu compl[...] ei alimentar, cu sediul ei de acti[...] cultural-politice (unde se organiz[...] și serbările copiilor, acțiunile șco[...] numai văzînd grădinița, s-au deci[...] rămînă pe șantier. Deci, grădinița [...] tribuie efectiv la realizarea lucră[...] șantierului... Dar și șantierul contr[...] la educarea copiilor ! Un rol prin[...] această inedită înțelegere a leg[...] dintre școală și producție, îi revin[...] rectorului Dănilă nu numai în a[...] labora cu forurile competente — [...] spectoratul școlar al județului H[...] doara, Trustul de construcții hidro[...] getice București — pentru a cre[...] autogospodări această bază mate[...] — provizorie, deci mobilă — de [...] țămînt, ci, mai ales, un întreg c[...] politic, educativ și cultural care [...] „de calitate", adică să lase urme a[...]

din orașul Siret, județul Suceava

gajează ferm să aplice integral în activitatea lor hotărîrile de partid și de stat, valoroasele indicații ale secretarului general al partidului, punînd accent pe calitatea activității, astfel încît să pregătească și să formeze generațiile viitoare în sipiritul muncii, al prețuirii valorilor făurite de poporul nostru.

VIOLETA APOSTOL

tru învățătură

motivează absența din școală. Zilele precedente au lipsit copiii din clasele primare. A dorit să cunoască personal cauzele și, așa cum face de obicei în asemenea situații, alături de învățători, i-a vizitat la domiciliu, a discutat cu părinții, cu școlarii, pentru ca să-și dea seama de măsurile și ajutorul care trebuie dat fiecărui copil în parte.

— Trebuie să-i convingem întîi pe părinți, îmi spune directoarea, că o singură zi absentată creează goluri în pregătirea elevului, întrerupe procesul continuu de asimilare, scade nivelul general de pregătire al clasei și creează în același timp greutăți învățătorului. Cei mai mulți au înțeles, s-au aliat școlii în frontul acesta comun de ridicare permanentă a calității învățăturii. Uneori vin singuri la școală și ne semnalează absențele și motivele lor.

— Și ce măsuri operative luați ?

— Mai întîi, fiecare învățătoare, după amiaza, îi vizitează și îi ajută să fie „la zi". Apoi, colegii. Există în școala noastră preocupare deosebită pentru educarea spiritului de colegialitate, de întrajutorare. Copiii, pionierii, își organizează acum singuri această activitate și în grupuri merg la colegii lor absenți și-și pregătesc împreună lecțiile. Apoi organizăm cu aceștia în mod deosebit ore de meditații și de consultații pe clase.

Consult cîteva cataloage. Constat o situație foarte bună la învățătură. Discutînd mai pe larg cu directoarea școlii, cu comandanta instructor de pionieri, Maria Roșca, cu cîțiva învățători și profesori despre munca lor în școală desprind o foarte susținută și serioasă preocupare, mai ales în acest trimestru, pentru ridicarea nivelului calitativ al procesului de învățămînt și de educație a elevilor pentru pregătirea pentru muncă, pentru viață. Colaborarea bună dintre conducerea școlii, colectivul didactic, comitetul de părinți, spiritul colectiv interdisciplinar, au creat în Școala generală din Lipănești climatul necesar pentru o activitate instructivă de calitate și eficiență. De subliniat de pildă este faptul că întreaga muncă educativă ce se desfășoară este subordonată acestui obiectiv.

— Ne-am străduit — spunea Eleonora Șerban — să creăm prin activitatea educativă o puternică motivație pentru învățătură, folosind foarte dese și variate căi. Școala noastră s-a chemat cu aproape 40 de ani în urmă cînd a fost creată, „Școala eroilor" — în amintirea țăranilor de aici care s-au jertfit pentru independența țării. Ați văzut, la intrarea în școală, gravate două plăci comemorative cu numele acestor eroi. Pentru noi și pentru elevii noștri cinstirea memoriei eroilor comunei noastre a devenit o datorie sfîntă, de onoare. Școlarii au înțeles, noi îi facem să fie pătrunși profund de această înaltă datorie, prin rezultatele la învățătură.

Prezentul oferă de asemenea crearea unor puternice motivații. Comuna noastră a cunoscut în ultimii ani o mare dezvoltare, avem o cooperativă agricolă de producție bogată, care cere în viitor oameni pricepuți, calificați și apți să facă față cerințelor agriculturii noastre în plină dezvoltare. Practica elevilor în cooperativă, în S.M.A., contactul zilnic cu activitatea, cu viața părinților lor pe care îl facilităm prin acțiunile școlii, vizitele pe care le organizăm în marile întreprinderi ale județului Prahova, îi conduc pe elevi la aceeași concluzie : pentru a putea deveni folositori comunei, patriei, trebuie de pe acum să se pregătească temeinic, serios.

— Se mai pot adăuga la acestea — intervine prof. Maria Roșca — acțiunile organizației de pionieri. Pornind de la concursurile pe obiecte, sau cele ale tinerelor condeie, de la activitatea cercurilor, pînă la activitățile din cadrul Festivalului național „Cîntarea României", școala noastră are rezultate frumoase și premii la nivelul județului. Toate sînt subordonate ridicării calității procesului de învățămînt. Se știe, de exemplu, că nici un elev cu note slabe nu poate participa la nici un fel de cercuri sau brigăzi artistice. Acest lucru a stîrnit printre ei o adevărată întrecere.

★

La Școala generală din Lipănești nu se petrec minuni, fapte spectaculoase. Fiecare, învățător sau profesor, director sau părinte își face însă datoria conștiincios, îndemnat de o nobilă și de neprețuit dorință : aceea de a crește, de a educa în școală oameni capabili, pregătiți și de nădejde. Și, faptul că nu au avut în clase repetenți sau corigenți și că-și propun să încheie anul acesta cu rezultate mai bune ca în ceilalți ani este mai de preț ca o minune.

MONICA ROBEA

În școlile rurale din județul Tulcea

Profesorul **Mihai Albotă**, inspector școlar general al județului Tulcea, nu-și vedea capul de treburi, în dimineața ploioasă de februarie, în care i-am deschis ușa cabinetului. Se împărțea cu hărnicie și promptitudine între obligații și solicitări, drămuind timpul cu precizie matematică, aș putea spune, gîndindu-mă la specialitatea nedezmințită a inspectorului general. Mihai Albotă conduce de 18 ani inspectoratul școlar tulcean, timp în care n-a renunțat, nici o săptămînă, la catedră, la matematică, la studiu, la întregirea cu noutăți a faimoasei sale biblioteci.

Vreme de întins vorba nu era. La ora 9, inspectorul general trebuia să fie în comuna Niculițel, unde urma să conducă, din partea Comitetului județean de partid, adunarea generală a Cooperativei agricole de producție.

După adunare, am mers, împreună cu inspectorul general, la școala generală din localitate. Am discutat despre școală.

— Nu vă duc într-o școală de excepție, ci într-una obișnuită, cum sînt majoritatea școlilor noastre din mediul rural. Adică, o școală bună, în care se desfășoară o muncă de calitate.

— Ați intrat în subiectul care mă interesează. Ce înțelegeți, tovarășe inspector general, printr-o muncă de calitate în școală ? Care ar fi punctul de pornire ?

— Apreciem, desigur, calitatea procesului instructiv-educativ, prin rezultatele sale, cum ar fi o bună promovabilitate, un nivel ridicat de cunoștințe și o bună orientare asigurate elevilor. Firește, nu ne mulțumim cu statistici, cu performanțe, cu excepții. Roadele unui învățămînt de calitate trebuie culese de toți elevii. Ca punct de plecare, găsesc că este necesară o conducere de calitate, întemeiată pe un aport colectiv, pe unitate de vederi și de cerințe. Aici, la școala din Niculițel, avem așa ceva, un director inimos și priceput, exigent și întreprinzător. Un alt punct de plecare, ar fi pregătirea cadrelor înseși : o muncă de calitate presupune oameni de calitate, respectiv cadre didactice calificate și cu o bună pregătire pedagogică și de specialitate. Am depășit, în școlile sătești, impasul lipsei de calificare. Dar, să intrăm în școală...

Am petrecut, în Școala generală din comuna Niculițel, împreună cu inspectorul școlar general, cîteva ore. Directorul ei, prof. Stelian Dogaru, ne-a informat cu mîndrie că majoritatea colegilor au obținut definitivatul sau sînt înscriși, că din viața școlii au dispărut „repetenții cu duiumul", care, pînă în anul 1973, atingeau procentul de 10%. Obiectivul anual al comisiei metodice a învățătorilor este tratarea diferențiată a copiilor pentru prevenirea insuccesului școlar. La gazeta de perete „Făclia" din cancelarie am văzut articole și extrase prezentînd cele mai noi contribuții teoretice și practice în acest domeniu. Am cunoscut, asistînd la o lecție de aritmetică la clasa a IV-a A, un model de preocupare din partea învățătoarei Paulina Ciubotaru, pentru ca toți elevii să participe, într-un fel sau altul, la lecție, să înțeleagă și să redea corect datele problemei, să facă analiza și interpretarea logică a rezultatelor, să-și dezvolte, concomitent, gîndirea și vocabularul. „Repetenția mi se pare un blam pe care învățătorul sau profesorul și-l acordă sieși", ne-a mărturisit. Înv. Paulina Ciubotaru se străduiește, după 17 ani de învățămînt, să comunice experiența sa colegelor tinere, urmînd astfel îndemnul permanent al directorului la întrajutorare, la cooperare didactică, la schimb de opinii și de experiență. Ca modalități certe de ridicare a calității, după cum el însuși ne spune.

Pentru a-mi întări convingerea asupra efortului care se depune, în școlile rurale din județul Tulcea, în scopul obținerii unei calități superioare a procesului instructiv-educativ, inspectorul general prof. Mihai Albotă m-a însoțit, a doua zi, într-o altă școală, situată într-un alt punct geografic al județului : comuna Mahmudia, cu perspectivă de urbanizare pînă în 1980. Aici, ca și la Niculițel, cadre didactice calificate, bine pregătite, majoritatea tinere de prin partea locului sau stabilite în comună. Și un amănunt semnificativ: majoritatea foști elevi ai directoarei, prof. Maria Lascu, stabilită în Mahmudia din 1950. Inspectorul general mă ajută s-o cunosc: „Tinerețea întruchipată. Energică. Vrea să facă totul repede, totul perfect. Veșnic nemulțumită. Pentru colegi, foștii ei elevi, ca o mamă. Dar nu din cele care răsfață".

Un colectiv tînăr, într-o școală, anul acesta — centenară ! Cu prof. Grigore Carată am schimbat, de la intrarea în cancelarie, cîteva cuvinte. E primul profesor de desen calificat la școala din Mahmudia. Pictor talentat în frescă: pe unul din pereții școlii l-a pictat, cu succes, pe Alexandru Ioan Cuza. Elevii săi, un număr impresionant, peste 40, pictează pe lemn, sticlă, fac linogravură, cîștigă premii și mențiuni la expoziții naționale și județene. „Nu urmăresc să-i fac pe toți pictori, ci să le dezvolt simțul frumosului și sensibilitatea, atît de necesare în viață !", îmi spune. Ca dirigintе, mă invită la o oră de dirigenție la clasa a VII-a, unde se va vorbi despre „Mahmudia. Trecut și viitor".

Prima parte a orei se desfășoară în muzeul surprinzător de variat și de bogat al școlii. Se poartă un dialog diriginte-elevi despre trecutul comunei Mahmudia, cu mărturiile istorice în față : documente, monede, ceramică etc. Cealaltă jumătate a orei se desfășoară în fața schiței de sistematizare a viitorului oraș, expuse la Consiliul popular. De-a dreptul fascinați, elevii se plimbă cu indicatorul prin viitorul oraș, pun întrebări, primesc răspunsuri. Sînt îndemnați să urmeze școli și meserii al căror profil este strict necesar dezvoltării localității, precum construcțiile, mecanica ș.a. O „lecție" de orientare școlară și profesională de cea mai bună calitate !

Tînăra profesoară de istorie Rada Popa ne-a convins, cu prilejul unei asistențe la clasa a VIII-a, de o pregătire exemplară pentru lecție, ca și de pasiunea transmisă elevilor pentru istorie : răspunsuri complete, la obiect, argumentate logic — la majoritatea elevilor ! Un alt profesor tînăr, de geografie, Ion Ciocan, originar din Buzău, ne-a surprins prin preocuparea de a fi întocmit cu pasiune și competență monografia comunei Mahmudia. Impresionant de „tînăr" prin dăruirea și energia cu care caută noul, mai binele, calitatea în predare ni s-a părut înv. Ștefan Lascu, autor al unui nou alfabetar supus probelor de omologare, ca și al unor foarte interesante și originale panouri electrice, reprezentînd : „Tabla adunării fără și cu trecere peste zece" și „Tabla înmulțirii — o adunare repetată".

DRAGOMIR MAGDIN

în formarea copiilor, în profilul spiritual al muncitorilor, pentru că, pentru a reproduce o convingere a inginerului Dănilă, „educația oamenilor nu se face cu o simplă ședință !"

Ce înseamnă „calitate a învățămîntului" la grădinița din Brazi

Nu înseamnă numai că grădinița a cîștigat premiul I la concursul interșcolar județean „Școala noastră, casa noastră". Sau că aici s-a desfășurat, recent, un schimb de experiență al educatoarelor județului, cu tema „Educația moral-politică și patriotică în cadrul activităților organizației «Șoimii patriei»", în care s-au evidențiat modalități concrete de lucru cu preșcolarii. Sau că broșura, recent editată de revista noastră, „Copiii de 5 și 6 ani", se afla deja, ca material de studiu, în grădiniță. Ridicarea **calității** învățămîntului, aici, înseamnă strădanii pentru a apropia nivelele de dezvoltare fizică, intelectuală și moral-afectivă ale copiilor, proveniți din medii familiale diferite, pentru a repara handicapul unora, a stimula înzestrările deosebite ale altora — care există ! un exemplu e Dan Cătălinoiu, remarcabil „artist" în modelarea plastilinei — pentru a rezolva, pe calea tratării individuale și diferențiate, dificilele probleme ale adaptării copilului preșcolar la școală, viață și muncă, formarea tuturor deprinderilor necesare, dezvoltarea sa multilaterală. Și acest lucru se face, **această calitate există** pentru copiii familiilor de la Brazi și Gura Apei.

Șantierul oferă, însă, o șansă în plus de socializare, de formare a unei viziuni concrete a copiilor asupra muncii părinților lor, căreia, deja, am putut observa, îi cunosc aspecte tehnice din cele mai diverse (de altfel, pereții grădiniței sînt un amplu șantier colorat, reprodus cu talent de... adiminstratoarea grădiniței), șantierul este o pildă vie a construcției socialiste, în care se vor integra și ei, mai tîrziu, un prilej bogat de cunoaștere a frumuseților naturii din jurul șantierului, o adevărată sursă, printre brazi și unelte, de educație patriotică și comunistă.

DOINA STERESCU

Regulamentul de organizare și funcționare a bibliotecii școlare

Bibliotecile școlare beneficiază în prezent de un nou regulament, care va contribui cu siguranță la ridicarea calității sistemului de informare în cadrul școlii. Regulamentul precizează cu claritate scopul, sarcinile și organizarea bibliotecii școlare și delimitează riguros atribuțiile și calitatea bibliotecarului școlar. În ceea ce privește activitatea propriu-zisă a bibliotecii, regulamentul înfățișează cadrul organizatoric necesar pentru accesul sistematizat al cititorului la carte : activitatea de completare a colecțiilor, evidența colecțiilor, organizarea și inventarierea (verificarea) colecțiilor, recuperarea publicațiilor, scoaterea din gestiunea bibliotecii, predarea și primirea gestiunii, planificarea și evidența activității bibliotecii, împrumutul publicațiilor, munca elevilor la bibliotecă. De asemenea, în prezentul regulament mai sînt prevăzute și normele de îndrumare și control al bibliotecilor, precum și dispoziții finale — cu trimitere la vastul material cu caracter metodic anexat : schema organizării unei săli de bibliotecă, a sălii de lectură și depozit, a mobilierului pentru biblioteci — cu prezentarea dimensiunilor standard, tabel de procente pentru structurarea colecțiilor de publicații din biblioteca școlară, tip de proces verbal pentru primirea publicațiilor în bibliotecă, de registru inventar pentru colecțiile bibliotecii, fișa de evidență a periodicelor — însoțită de reguli de completare a documentelor —, o tabelă selectivă a indicilor de clasificare zecimală universală pentru bibliotecile școlare, cotarea sistematică alfabetică, îndrumări de alcătuire a diverselor tipuri de cataloage ale bibliotecii, tip de caiet de evidență a cititorilor și a cărților împrumutate, fișa cititorului etc.

Prezentul regulament va constitui un îndrumar prețios în munca bibliotecarului școlar.

D. S.

ÎN DEZBATERE:

MANUALELE ŞCOLARE

Continuăm, în această lună, dezbaterea privind manualele şcolare, iniţiată în numărul 184 al revistei noastre, publicînd, în ordinea primirii la redacţie, prezentarea pe scurt a acelor scrisori care includ sugestii şi observaţii care nu se suprapun peste ceea ce am publicat în numerele anterioare.

O mai atentă tratare a clasicilor

Profesorul **Dan Necula de la Liceul industrial din Sinaia** ne-a trimis un amplu şi argumentat articol pe marginea manualelor de literatură din liceu. Pornind de la ideea că manualul are rolul de a forma şi nu atît de a informa elevul, autorul se opreşte în special la felul cum sînt tratati **clasicii în manualul de literatură pentru clasa a X-a.** „Redarea liniară pe plan orizontal a problemelor apare chiar din primul capitol al manualului : „Junimea şi Titu Maiorescu" — precizează autorul — unde i se oferă elevului o imagine pur istorică şi statistică asupra grupării literare şi a activităţii criticului literar. Problemele de concepţie cu caracter ideologic şi politic lipsesc, ca şi comentariile critice asupra activităţii „Junimii" şi a «Convorbirilor literare». Manualul se limitează la o simplă înregistrare cu caracter informaţional a operelor publicate în revistă. În acest context, este dificil pentru elevul care vine pentru prima dată în contact cu opera lui Titu Maiorescu să discernă ceea ce este valoros din activitatea criticului, contribuţia sa la afirmarea şi îndrumarea marilor talente ale literaturii noastre."

În continuare, autorul articolului analizează pe larg prezentarea în acelaşi manual a operei eminesciene. „În analiza şi interpretarea operelor lui Eminescu se respectă doar raporturile cronologice dintre opere, făcîndu-se apel la date inutile asupra genezei lor în defavoarea aprecierii valorilor artistice şi educative ale acestora". Sînt analizate astfel poeziile „Epigonii, Scrisoarea III, Împărat şi proletar", evidenţiindu-se critic prezentarea acestora în manualul discutat şi sugerîndu-se cîteva modalităţi mai eficiente — după părerea autorului — de analiză literară, prin care să se stimuleze gîndirea şi afectivitatea elevului. „Încadrarea poetului printre „epigoni" creează o situaţie problematică pentru elevi, a cărei rezolvare, sugerează autorul, ar fi prilejuit acestora stabilirea unor raporturi între poet şi contemporanii săi". În sfîrşit, dar nu epuizînd sugestiile de amănunt ale autorului, acesta propune o tratare sintetică a scriitorilor, tratare care i-ar ajuta pe elevi să creeze şi legături interdisciplinare.

Autentica poezie patriotică

Un foarte frumos articol, remarcabil prin claritate şi concizione am primit de la profesorul **Corneliu Goldu de la Şcoala generală din Tichiriş, judeţul Vrancea** — articol incluzînd **„Consideraţii privind predarea poeziei patriotice."** Regretăm că spaţiul redus nu ne permite reproducerea lui în întregime. Articolul constituie o convingătoare pledoarie pentru selectarea în manualele de literatură din gimnaziu a autenticei poezii patriotice, capabile să dezvolte la elevi sentimentul veşnic inepuizabil al dragostei de ţară, şi nu a acelor creaţii care, „vehiculînd pînă la epuizare cuvinte cu valoare de simbol ca «ţară», «neam», «strămoşi», «Mihai», «Mircea» le transformă în termeni şablon, le banalizează, golindu-le de orice semnificaţie". Autorul se referă apoi la manualul pentru clasa a V-a, analizînd concret cîteva poezii pe baza unor scheme pe care le foloseşte cu succes la clasă, reuşind să evite acel incompatibil procedeu cu textul liric, al scoaterii „ideilor principale". Ca o primă lecţie, care să deschidă manualul de citire pentru clasa a V-a, autorul propune versurile noului Imn de Stat al Republicii Socialiste România.

Compunerile libere — un capitol dificil

Profesorul **Mihai Mocanu de la Şcoala generală din Dăscăleşti, judeţul Buzău** ne propune spre dezbatere un alt capitol al manualelor de literatură din gimnaziu, şi anume : **compunerile libere.** Pornind de la faptul că îndrumările şi planurile pentru orele consacrate compunerilor libere sînt plasate printre lecturile literare, apare tendinţa ca acestea să fie considerate ca anexe (mijloace de control, de repetare sau aplicaţii) ale lecţiilor de lectură propriu-zise. „Pentru a da compunerilor «independenţa» este necesară, propune autorul, elaborarea în cadrul manualului a unei părţi distincte, intitulată fie «Expuneri-compuneri», fie «Dezvoltarea exprimării orale şi scrise.»" Avantajul ar consta în posibilitatea unei organizări sistematice, evitîndu-se repetarea unor îndrumări sau a unor planuri. În scopul incitării spiritului creator al elevilor, autorul face cîteva propuneri, menite să îmbunătăţească manualele la acest capitol. Printre acestea enumerăm : introducerea de exerciţii legate de „arta conversaţiei orale" (convorbirea cu o persoană, discursul, dialogul etc.), sugerarea de subiecte pentru compuneri, precum şi a folosirii unor cuvinte şi expresii date în compuneri ; sporirea interesului elevilor prin recomandarea de teme ce prezintă interes pentru elevi ; oferirea unor modele de compuneri ale altor elevi (din culegeri cu un asemenea conţinut sau dintre lucrările premiate la olimpiadele literare).

Într-unul din numerele anterioare, am publicat numai observaţiile pe care profesorul **Vasile Coţofrei, directorul Şcolii generale din Dumbrăviţa, judeţul Botoşani**", le făcea cu privire la manualele de gramatică din ciclul gimnazial, lăsîndu-le la o parte din cauza dimensiunii articolului pe cele referitoare la manualele de literatură. Spicuim, acum, cîteva dintre acestea. Printre calităţile manualelor menite să faciliteze activitatea creatoare a profesorului la clasă, autorul o enumeră şi pe aceea prin care actualele manuale au renunţat la îndrumările ce însoţeau în ediţiile anterioare textele literare, locul lor luîndu-l întrebările şi exerciţiile care stimulează în mai mare măsură gîndirea, judecata de valoare şi simţul critic al elevilor. De asemenea, este apreciat felul cum sînt tratate problemele de teorie literară în concordanţă cu particularităţile de înţelegere ale fiecărei vîrste, asigurîndu-se astfel o utilă bază de pornire pentru viitoarele analize literare, mai complexe din învăţămîntul liceal.

Cu privire la temele pentru acasă, incluse în manuale, în special cele pentru clasa a V-a, multe dintre ele sînt dificile, favorizînd efectuarea lor greşită şi constituind în acest fel o sursă inutilă de supraîncărcare pentru elevi.

Ca şi alţi colegi, autorul consideră că unul dintre cele mai dificile capitole este acela al compunerilor libere. De aceea, se sugerează ca toate orele de compunere la clasele V-VII să se desfăşoare sub îndrumarea nemijlocită a profesorului, lucrîndu-se efectiv cu elevii în clasă, selectîndu-se formulările cele mai potrivite, mai realizate ale acestora. „Apreciem cuprinderea în noile manuale a modalităţii de lectură a unei cărţi, a cercetării unei liste bibliografice, a conspectării unui material, a întocmirii fiselor de lectură, etc. Toate acestea, precizează autorul, trebuie realizate într-o bibliotecă, într-o sală de lectură, în faţa unui fisier bibliografic, nu prezentate doar teoretic".

Mai multe exerciţii şi probleme variate

Referitor la manualul de aritmetică pentru clasa I, **lector univ. dr. Nicolae Oprescu, de la Catedra de pedagogie-psihologie a Universităţii Bucureşti,** formulează observaţii privind necesitatea introducerii unor exerciţii variate, a mai multor jocuri didactice, adecvate vîrstei elevilor clasei I, precum şi a unor ilustraţii grafice expresive. De asemenea, se menţionează că: „În tratarea numerelor naturale 0—10, autorii manualului adoptă poziţia clasică, insistînd asupra aspectului ordinal şi a scrierii cifrelor şi neglijînd, în mare măsură, aspectul cardinal. Nu este vorba de utilizarea cuvîntului «mulţime», ci de a-i pune pe elevi în situaţia să gîndească şi să înţeleagă numărul natural cu ajutorul mulţimilor concrete. De altfel, autorii manualului nu pot face abstracţie de mulţimile concrete echivalente, deoarece la predarea fiecărui număr, pe fiecare pagină, se redau prin desene diferite mulţimi de fiinţe sau obiecte (de exemplu, la pagina 14 : patru autoturisme, patru ursuleţi, patru copii într-o căruţă etc.). Mă întreb de ce nu se păstrează o continuitate cu programa activităţilor din grădiniţă, unde copilul îşi însuşeşte operaţii cu mulţimi concrete. Prezentînd mulţimile prin semne grafice (puncte, liniuţe) sau figuri geometrice elevii pot fi conduşi la ideea de mulţimi echivalente (fără a utiliza însă termenul) care stau la baza înţelegerii noţiunii de număr natural.

În manualele de aritmetică pentru clasele I—IV nu se observă în general, preocuparea autorilor de a sistematiza problemele după dificultăţile lor în rezolvare. Problemele privind relaţia dintre distanţă — viteză — timp sînt prezentate, în număr mic, tocmai în manualul pentru clasa a IV-a".

Şi **învăţătoarele Anica Stanca şi Duduca Miron de la Şcoala generală nr. 93 din Bucureşti,** susţin în scrisoarea lor să se introducă în manualele pentru clasa I (la capitolul „Adunarea şi scăderea cu numere pînă la 100") şi a II-a (la capitolul „Adunarea şi scăderea cu numere pînă la 1 000) probleme şi exerciţii variate, cu posibilităţi multiple de rezolvare care să solicite elevilor maximum de creativitate.

„Propunem ca în manualul de aritmetică pentru clasa a II-a elementele de geometrie să fie grupate într-un capitol aparte, prevăzut după ce s-a realizat predarea adunării şi scăderii cu numere de la 1 la 100 cu trecere peste 10, fiind necesară o continuitate în însuşirea noţiunilor de către elevi.

Privind manualul de gramatică pentru clasa a II-a, apreciem că, în partea I, cuprinde cunoştinţele despre limbă într-o ordine logică. Nu era necesar ca în programa actuală să se inverseze ordinea capitolelor. Este bine ca „Propoziţia" să fie prezentată în ultima parte a acestui manual, deoarece s-ar realiza o corelare firească cu programa şi manualul clasei a III-a. De asemenea, sîntem pentru introducerea aici şi a noţiunilor legate de denumirea fiinţelor, lucrurilor, fenomenelor naturii, acţiunilor şi însuşirilor".

Despre hărţi pliante şi alte propuneri

Consemnăm şi propunerile **inv. Georgeta Macovei — Straja de la Şcoala generală Voineşti din judeţul Iaşi :** „La sfîrşitul manualului de geografie pentru clasa a IV-a să fie introduse hărţi pliante ale R.S. România, pentru ca elevul, acasă, cînd învaţă să poată consulta şi harta din manual.

O hartă a R.S. România cu unele date istorice ar fi utilă elevilor clasei a IV-a în studierea acasă a lecţiilor de istorie".

„Printre lecţiile de citire pentru clasa a IV-a — ne scrie **institutoarea Constanţa Văicar de la Şcoala generală nr. 12 din Craiova** — se află şi cea intitulată «O floare şi o lacrimă» de Florian Tucă (pagina 85), lecţie ce se studiază în trimestrul al II-lea. Conţinutul emoţional, precum şi maniera de narare fac din această lectură un minunat prilej de a realiza educaţia patriotică a elevilor, de a contribui la pregătirea lor pentru apărarea patriei.

Dar, tocmai într-o astfel de lecţie, s-au strecurat unele erori în ce priveşte localizarea faptelor relatate. Astfel, rîul pe a cărui vale au răsunat în 1916 strigătele de asalt ale cavaleriştilor a fost mai degrabă Tesluiul, apă aflată în imediata vecinătate a comunei Robăneşti, decît Olteţul situat la circa 12 km depărtare.

De asemenea, pădurea unde a luptat căpitanul Filitti este Pirşani, care mărgineşte satul cu acelaşi nume, şi nu Pârsari cum greşit apare menţionat în manual".

În scrisoarea sa, **inv. Rozalia Botiz, de la Şcoala generală nr. 2 din Dej, judeţul Cluj,** se referă la contribuţia lecţiilor cu caracter istoric din manualul de citire pentru clasa a III-a în asigurarea cunoştinţelor de bază necesare studierii şi înţelegerii de către elevi, în clasa a IV-a a evenimentelor din istoria patriei noastre, ca şi în educarea lor patriotică.

„În alcătuirea lecţiei «Mircea cel Bătrîn şi Baiazid» de la pagina 32 din manualul de istorie pentru clasa a IV-a — ne scrie în continuare inv. Rozalia Botiz — autorii, după ce au prezentat în rezumat date privind personalitatea lui Mircea cel Bătrîn şi pericolul turcesc, fără nici o explicaţie, redau fragmente din «Scrisoarea III» de Mihai Eminescu în care se descrie întîlnirea dintre Mircea cel Bătrîn şi Baiazid. Sugerez autorilor să trateze distinct lecţia de poezie sau, eventual, înainte de a cita versurile să indice titlul poeziei, autorul şi că sînt fragmente".

★

Comunicăm tuturor participanţilor că, după încheierea dezbaterii privind manualele şcolare, textele integrale ale scrisorilor lor vor fi înaintate Ministerului Educaţiei şi Învăţămîntului.

CORNELIA GÎRMACEA
OANA ANDREESCU

Invitaţie la dezbatere:

„Consfătuirile anuale ale cadrelor didactice"

A intrat în tradiţia de muncă a şcolii noastre ca începerea cursurilor fiecărui an şcolar să fie precedată de consfătuirile cadrelor didactice, prilej de instruire într-un cadru larg, democratic a tuturor celor chemaţi să facă instrucţia şi educaţia tinerei generaţii. Pornind, de fiecare dată, de la analiza rezultatelor obţinute, în anul şcolar precedent şi vizînd măsurile în vederea înlăturării lipsurilor şi generalizării experienţei pozitive, educatoarele, învăţătorii şi profesorii au posibilitatea astfel să înveţe şi să-şi transmită reciproc experienţa muncii la catedră.

Pentru ca aceste consfătuiri să-şi atingă scopul cu şi mai multă eficienţă, Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului intenţionează — pornind de la propunerile şi sugestiile cadrelor didactice — să adopte formule de mai bună organizare a acestei activităţi menite să contribuie la perfecţionarea muncii didactice şi pedagogice a cadrelor didactice pentru anul şcolar 1978—1979.

Revista „Tribuna şcolii" invită, în acest scop, educatoarele, învăţătorii şi profesorii să-şi exprime punctul lor de vedere, trimiţîndu-ne scrisori care să includă sugestii şi propuneri argumentate, privind perfecţionarea conţinutului şi modului de organizare ale viitoarelor consfătuirii ale cadrelor didactice. Redacţia va publica o sinteză a celor mai valoroase opinii expuse în această privinţă, asigurîndu-i pe colegii care ne vor scrie pe tema propusă că sugestiile lor vor fi înaintate integral conducerii Ministerului Educaţiei şi Învăţămîntului.

REDACŢIA

O EXPOZIŢIE:

Mijloace didactice în sprijinul învăţămîntului preşcolar

Sub egida Inspectoratului şcolar judeţean Timiş, a Casei corpului didactic, a Comitetului judeţean al femeilor, a Sindicatului învăţămînt şi a Comisiei judeţene Timiş a organizaţiei „Şoimii patriei" s-a organizat, în sala Bastion din Timişoara, în perioada 27 ianuarie — 3 februarie a.c., o cuprinzătoare expoziţie de mijloace de învăţămînt destinate modernizării activităţilor instructiv-educative din grădiniţe.

Expoziţia este o mărturie a preocupărilor de a se asigura învăţămîntului preşcolar din judeţul Timiş o orientare corespunzătoare hotărîrilor de partid şi de stat, dezvoltarea armonioasă şi multilaterală a preşcolarilor în vederea pregătirii lor pentru şcoală, viaţă, muncă în societate.

O gamă întreagă de mijloace sînt propuse, astfel, să figureze în jocurile de creaţie, de construcţii, de mişcare, senzoriale, etc., care dezvoltă vorbirea, limbajul, gîndirea matematică, acuitatea auditivă, perceperea proporţiilor, a mărimilor, a corespondenţei volum-formă, a greutăţilor, imaginaţia, simţul estetic, agilitatea muşchilor, rezistenţa fizică a organismului preşcolarilor, precum şi o serie de deprinderi : manuale igienice, de autoservire, deservire.

Merită a fi evidenţiate, de exemplu, inofensivele cuburi, capra de sărit şi fringhii groase (pentru înnodat şi deznodat), realizate din buret, îmbrăcat în material textil vesel colorat, concepute de soţii Tulcan, profesori la Liceul de artă „Ion Vidu" din Timişoara şi executate de Grădiniţa nr. 27 în colaborare cu Comitetul cetăţenesc de părinţi. Materialele necesare pentru atelierul de tîmplărie — de la unelte pînă la clei, aracet şi lac incolor — expuse împreună cu obiectele realizate cu ajutorul lor de grădiniţa Fabricii de ciorapi — pot dezvălui preşcolarilor procesualitatea muncii, organizarea ei în etape succesive. La fel, magazinul alimentar şi chioşcul din placaj, pentru jocurile de creaţie „De-a magazinul", „De-a aprozarul", expun în rafturi alimente adevărate, specifice (un kilogram de zahăr, o sticlă de ulei), cu preţul lor real, ceea ce poate apropia mai mult copiii de viaţa socială. Remarcăm păpuşile obţinute din mănuşi, linguri, din solniţe de hîrtie, din valorificarea deşeurilor Fabricii de ciorapi, sursă de dezvoltare a creativităţii şi simţului artistic al preşcolarilor, precum şi nisiparele de interior, ca soluţie de joc, sau aparatele de gimnastică în aer liber — pentru tîrît, căţărat, sărit, — realizate în atelierele Liceului „Nikolaus Lenau", după cum deosebit de utile ni s-au părut fişele de muncă independentă. „Priveşte, ascultă, rosteşte corect", pentru dezvoltatea spiritului de observaţie, a atenţiei şi vorbirii. De asemenea, se procură uşor materialele folosite pentru jocurile senzoriale : vizual, auditiv, gustativ, de corespondenţă volum-formă sau materialele adunate din natură pentru diferite activităţi manuale : bobinare, îndoire, şnuruire, cusătură, înşirare, îmbinare şi multe altele, care contribuie considerabil la dezvoltarea indemînării şi a deprinderilor practice de muncă.

Expoziţia reprezintă încă o valoroasă expresie a modului în care este stimulată creaţia tehnică în cadrul Festivalului naţional „Cîntarea României".

D.S.

Îndrumare și control în școli

Organizarea științifică a muncii în domeniul învățămîntului se concretizează în creșterea randamentului școlar al elevilor. Pornind de la acest adevăr, Inspectoratul școlar județean Bistrița-Năsăud și-a propus ca obiectiv prioritar pentru anul școlar în curs diversificarea modalităților de influențare a conducerilor de școli în direcția îmbunătățirii concepției de planificare, în scopul creșterii calitative a nivelului pregătirii elevilor.

Pentru realizarea acestui imperativ al școlii, trimestrul I al anului școlar a constituit etapa unor mai intense acțiuni inițiate cu conducerile de școli. Din rîndul acestora, menționăm instruirea directorilor asupra conținutului, formelor și modalităților de elaborare a unei planificări științifice a muncii. Inspectorii școlari au acordat un sprijin concret în sectoarele de care răspund, încă din primele zile ale trimestrului, cînd s-a încheiat, de fapt, planificarea muncii în marea majoritate a unităților de învățămînt. Îndrumări în acest sens au fost date și cu prilejul tuturor celor 10 inspecții în brigadă, organizate în trimestrul I.

Cu aceste ocazii s-a dezvăluit faptul că în ciuda eforturilor pentru buna organizare a activităților din școli, mai există elevi, în școlile controlate, care posedă un nivel scăzut de cunoștințe.

Pentru o cunoaștere mai aprofundată a cauzelor care determină această stare de lucruri am inițiat un schimb de experiență cu directorii coordonatori, ei fiind mai aproape de realitățile existente în școli.

Cu acest prilej s-a aplicat un chestionar, alcătuit din trei întrebări : 1. Cum vă explicați nivelul scăzut de pregătire al unor elevi din școala pe care o conduceți ? 2. Care din măsurile, inițiativele și procedeele folosite în munca de îndrumare și control și-au dovedit eficiența și s-au soldat cu rezultate evidente în activitatea practică ? 3. Ce propuneri aveți de făcut, în scopul ridicării nivelului general de pregătire al elevilor ?

Majoritatea răspunsurilor cu privire la cauzele rezultatelor slabe la învățătură ale unor elevi au putut fi grupate astfel : a) determinate de cadrele didactice ; b) determinate de atitudinea față de învățătură a elevilor ; c) determinate de fenomenul supraîncărcării ; d) determinate de slaba antrenare a familiei în realizarea sarcinilor instructiv-educative ale școlii.

O cît de sumară trecere în revistă a acestor cauze relevă faptul că majoritatea sînt circumscrise primei categorii, motiv pentru care vom insista asupra acestei categorii de cauze. Astfel, în activitatea unor cadre didactice se mențin încă aspecte de formalism, inerție, rutină, fiind tributare în prea mare măsură tradiționalismului, neîncercînd decît cu foarte multă timiditate promovarea unor elemente ce țin de renovarea tehnologiei didactice. Chiar acolo unde există intenții, experimentele nu au un caracter științific, întrucît sînt inițiate fără o pregătire teoretică corespunzătoare.

În unele colective didactice lipsește unitatea de cerință în aprecierea și evaluarea cunoștințelor, manifestîndu-se ori exigență exagerată ori inadmisibilă indulgență, care au drept consecință randamentul scăzut al activității unor cadre didactice în lecții, inconsecvență în acțiunea de esențializare, o defectuoasă folosire a sistemului de notare. Aceasta determină și o greșită înțelegere a sarcinii lichidării repetenției în ciclul primar, care nu se realizează cum ar trebui prin sporirea eforturilor de sprijinire a elevilor cu greutăți în învățare, ci prin lipsă de exigență.

Elevii cu greutăți în învățare nu sînt în toate școlile sprijiniți suplimentar prin consultații și meditații, acestea organizîndu-se în unele cazuri la întîmplare, mai mult de teama controlului și nu din dorința sinceră de a-i ajuta pe elevi.

Cu toate că există precizări și recomandări clare, într-un mare număr de unități școlare se manifestă pregnant fenomenul supraîncărcării elevilor.

Elevii sînt suprasolicitați în acțiuni extrașcolare și în afara clasei, se dau teme de mari dimensiuni, care solicită un mare volum de muncă (pentru zilele de luni și sîmbătă, pentru vacanțe, desenare de hărți, desene la cunoștințe despre natură, la desen și chiar desene la limbi moderne și la lecturi particulare) lipsește concordanța între temele rezolvate în clasă și cele ce se dau pentru acasă. Rezultatul este o transpunere inutilă în caiete a manualelor școlare, ignorarea caracterului formativ al învățămîntului, ducînd la superficialitate în activitatea didactică, la imposibilitatea asigurării controlului calitativ al activității independente a elevilor concretizate în caietele de teme ale elevilor.

Considerăm că o temeinică cunoaștere a acestor cauze de către toate cadrele didactice poate oferi tot atîtea soluții pentru remedierea lor, deoarece întreaga acțiune de planificare și organizare a muncii în școală este încă perfectibilă.

În concluzie, considerăm că se impun unele măsuri de îmbunătățire la nivelul fiecărei unități de învățămînt, încă în cursul actualului an școlar. Astfel, activitatea școlilor, a cadrelor didactice trebuie îndreptată în mai mare măsură spre școlarizarea și menținerea unei frecvențe bune la cursuri, pentru ca în permanență toți copiii să se afle sub influența educativă a școlii. În toate școlile unde condițiile permit se va institui program prelungit. La nivelul fiecărei școli se va întocmi un program riguros de consultații pentru elevii claselor terminale (a IV-a, a VIII-a, a X-a și a XII-a), urmînd ca periodic conducerea școlii să analizeze nivelul pregătirii acestor elevi. Pe tot parcursul trimestrului II și la toate obiectele de învățămînt se vor organiza lecții în care elevii slabi să se pregătească pentru ziua următoare sub îndrumarea învățătorului și a profesorului, aceștia „învățîndu-i pe elevi cum să învețe".

Periodic, directorul școlii va purta discuții cu toate cadrele didactice, vizînd pregătirea pentru lecții, preocupările de autoperfecționare, folosirea bazei didactico-materiale a școlii etc. Întreaga activitate metodică de perfecționare din școală va fi orientată spre problemele practice ale diferitelor obiecte de învățămînt. În toate școlile din județ în consiliile profesorale, în colectivele de catedră, se va studia și dezbate modul în care se aplică sistemul de notare, implicațiile pe care le are în evaluarea corespunzătoare a pregătirii elevilor.

Inspectoratul școlar județean își exprimă convingerea că întregul personal didactic, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, va privi cu toată răspunderea neajunsurile semnalate în pregătirea elevilor și, în consecință, va adopta căi și mijloace de remediere a acestora, pentru ca trimestrul al II-lea să marcheze o cotitură radicală în creșterea calității pregătirii elevilor.

Prof. LEON HOGIU
inspector școlar general
al județului Bistrița-Năsăud

Activitatea în cercurile tehnico-aplicative pentru pionierii de 7-10 ani

În vederea educării elevilor prin muncă și pentru muncă, a pregătirii lor temeinice și multilaterale, alături de activitățile practice desfășurate în atelierele școlare, un rol deosebit îl au cercurile aplicative pionierești, tehnice și științifice.

Activitatea copiilor încă de la vîrste fragede în cercurile pionierești, contribuie nu numai la fixarea cunoștințelor sau la îmbogățirea lor, ci și la stimularea spiritului de cercetare din care decurg: o observație sporită a fenomenelor, o curiozitate științifică satisfăcută prin rezultatul lucrărilor dirijate de profesor, o deprindere pasională de a mînui diferite instrumente de cercetare, care pot fi uneltele lui de mîine.

Drumul pe care îl parcurge pionierul de vîrstă 7—10 ani, membru al unui cerc cu caracter tehnico-aplicativ, în realizarea unui obiect, de la proiectarea lui mentală, trecînd prin fazele succesive de confecționare pînă la forma lor finită îi stimulează creativitatea, inventivitatea, voința de a duce lucrarea pînă la capăt, toate acestea dublate și de o serie de satisfacții, în care vedem adevăratul conținut al educației prin muncă, și de ce nu, al autoeducației prin muncă. Cercurile pionierești, cu caracter aplicativ direcționează ochiul educatorului spre pedagogia muncii. Desigur, elevul muncește și învățînd, de data aceasta însă, munca devine scop, dar și factor educativ. Este scop datorită faptului că școala, Organizația pionierilor, pregătind tineretul pentru viață, pregătește de fapt forța de muncă viitoare a țării și este factor educativ, deoarece munca directă are urmări asupra tuturor laturilor educației comuniste.

Ținînd seama de caracterul social al muncii, cercurile pionierești contribuie încă de la vîrstele mici la obișnuirea elevilor cu o activitate cu nuanțe productive în colectiv, îi învață să sprijine și să se sprijine pe ajutorul colegilor, să colaboreze și să-și adauge răspunderea răspunderii colective. Sînt date ale comportamentului civic pe care, atunci cînd va fi mare, toate aceste cîștiguri se răsfrîng în activitatea școlară a elevilor, conturîndu-le o manifestare pozitivă, conștientă față de obligațiile izvorîte în procesul de învățămînt, dezvoltîndu-le sîrguința și exigența.

Se înțelege de la sine că forțele pionierești cuprinse în aceste cercuri cu relațiile multiple pe care le presupun de muncă, de studiu, de cercetare dirijate de Organizația pionierilor, în sensul integrării, contribuie nemijlocit la emularea interesului copiilor pentru cunoașterea la instituirea unui ritm nou în viața școlii, a unui climat favorabil orientării viitoare, școlare și profesionale.

Ținînd seama de faptul că în perioada ciclului primar, copilul trece treptat de la dominanta activității de joc la dominanta activităților de muncă, este necesar ca în activitățile extrașcolare tehnico-aplicative, să se îmbine firesc elementele de muncă cu cele de joc și învățătură.

Recomandabil, pentru pionierii de vîrstă 7—10 ani, este antrenarea acestora la cercuri cu caracter tehnico-aplicativ, prin conținutul cărora să se realizeze deprinderi de a modela din diferite materiale (plastilină, lut etc.), de a prelucra anumite materiale flexibile prin utilizarea de produse simple (trasare, tăiere, împletire, bobinare etc.), deprinderi cu caracter agro-biologic aplicativ, simple (în domeniul creșterii animalelor mici, păsărilor, al legumiculturii, floriculturii etc.).

În cadrul cercurilor aplicative de pirogravură, metaloplastie, modelism, în „atelierul fanteziei" (unde se construiesc diferite jucării și mici modele funcționale), pionierii se deprind să traseze, să taie, să cioplească, să lipească, să acționeze mecanic unele elemente etc.

În cercurile cu caracter artizanal și gospodăresc, pionierii de vîrstă 7—10 ani deprind meșteșugul împletiturilor, cusăturilor, confecționării unor mici obiecte de îmbrăcăminte, a unor tipare de hîrtie etc.

În activitățile aplicative din cadrul cercurilor cu caracter agro-biologic, sau cele ale prietenilor naturii, pionierii învață să cunoască și să mînuiască unelte de muncă, să le pună în funcțiune pe cele mai simple, învață să sape, să semene, să sădească, să plivească, să polenizeze artificial, să recolteze, să combată dăunătorii plantelor etc.

Experiența dobîndită de-a lungul anilor în pionierie, de către un mare număr de cadre didactice la clasele I—IV, demonstrează că ținînd seama de dezvoltarea economico-socială a localităților, de vîrsta copiilor, de opțiunile acestora, tematica cercurilor tehnico-aplicative este foarte diversă.

STELA SPIRESCU
membru al Consiliului Național al Organizației Pionierilor

Perfecționarea cadrelor didactice

Institutul central pentru perfecționarea personalului didactic face cunoscut cadrelor didactice interesate că, în perioada vacanței de primăvară, se vor organiza **cursuri de perfecționare și cursuri de pregătire în vederea definitivării în învățămînt.** Aceste cursuri se vor desfășura în două etape : 6—18 aprilie și 16—23 iulie a.c. Cursurile din 6—18 aprilie se vor desfășura în următoarele localități.:

I.C.P.P.D. BUCUREȘTI

La București, pentru profesorii de l. franceză, l. engleză, l. rusă, l. germană, l. spaniolă, biologie, geografie, fizică, chimie, desen.

La Pitești, pentru profesorii de limba română.

La Ploiești, pentru profesorii de matematică.

La Brăila, pentru profesorii de educație fizică.

La specialitățile : pedagogie, psihologie, filozofie, economie politică, istorie și muzică se vor organiza numai cursuri pentru definitivarea în învățămînt :

La București, pentru profesorii de pedagogie, psihologie, filozofie, muzică.

La Ploiești, pentru profesorii de economie politică.

La Buzău, pentru profesorii de istorie.

FILIALA I.C.P.P.D. BRAȘOV

Cursurile de perfecționare se vor desfășura în **Brașov** — pentru specialitățile : geografie (prof. I, II), matematică (prof. II), biologie (prof. I, II).

Cursurile de pregătire pentru definitivarea în învățămînt se vor desfășura în aceleași perioade tot la **Brașov,** pentru specialitățile : matematică, fizică, chimie, biologie, geografie.

FILIALA I.C.P.P.D. CLUJ-NAPOCA

Cursuri de perfecționare și de pregătire pentru definitivarea în învățămînt la specialitățile : l. română, l. maghiară, l. rusă, l. franceză, biologie, geografie, fizică, chimie, matematică, desen, educație fizică. Pentru profesorii de istorie vor avea loc numai cursuri de pregătire. Toate activitățile vor avea loc în **Cluj-Napoca.**

FILIALA I.C.P.P.D. CRAIOVA

Cursurile de perfecționare și de pregătire pentru definitivarea în învățămînt se organizează pentru specialitățile : l. română, l. franceză, biologie, geografie, matematică, fizică, chimie — la **Craiova.** Pentru profesorii de istorie se organizează numai cursuri de pregătire.

FILIALA I.C.P.P.D. IAȘI

Organizează **cursuri de perfecționare și de pregătire pentru definitivarea în învățămînt,** după cum urmează : l. română, la **Vaslui** ; l. franceză, biologie, matematică, fizică, chimie, geografie, muzică, desen, educație fizică la **Iași.** Pentru profesorii de istorie vor avea loc numai cursuri pentru definitivarea în învățămînt.

FILIALA I.C.P.P.D. TIMIȘOARA

Organizează toate activitățile în municipiul **Timișoara. Cursurile de perfecționare** se organizează numai pentru profesorii categoria a II-a la specialitățile : l. română, geografie, biologie, matematică, fizică, chimie, educație fizică ; la specialitățile l. rusă, l. franceză și l. germană se vor prezenta profesorii din școli generale.

Cursurile de pregătire pentru definitivarea în învățămînt se organizează în aceleași perioade, la specialitățile de mai sus, atît pentru profesori I cît și pentru profesori II. Pentru profesorii de istorie, învățători și educatoare se organizează numai cursuri de pregătire.

Institutul central pentru perfecționarea personalului didactic București și filialele sale din **Brașov, Cluj-Napoca, Craiova, Iași** și **Timișoara** organizează în această vacanță **instructajul cu lectorii care vor conduce activitățile de perfecționare a educatoarelor și învățătorilor.**

Amănunte referitoare la desfășurarea activităților din vacanță se pot obține de la I.C.P.P.D. București și filialele sale, sau de la inspectoratele școlare.

„Magister" XXI

Cu toate că elanul prospectivelor a cam scăzut în ultima vreme, se găsesc în lume destui pasionaţi care încearcă să descifreze, din hăţişul tendinţelor şi al variabilelor, ceea ce se conturează pentru destinul şcolii şi al nobilei profesiuni didactice. Fireşte, foarte multe ipoteze şi pronosticuri vor fi infirmate de realităţile viitoare, dar ceea ce pare să rămînă sigur este faptul că şcoala va continua să existe, ea fiind „o instituţie bine înrădăcinată, viabilă şi necesară" (Guy Avanzini) ; de altfel, adepţii deşcolarizării (Ivan Illich), oricît de convingători în criticarea lipsurilor şcolii, nu au reuşit, nici măcar teoretic, să arate ce va putea să pună mai bun societatea, în locul şcolii, după desfiinţarea acesteia. Oricum, sînt de aşteptat modificări — chiar dacă nu de amploarea şi intensitatea „celor aduse de revoluţia industrială" (A. L. Corrêa) — dar, fără îndoială, importante, din punct de vedere al funcţiilor, conţinutului şi metodelor proprii operei educative.

Încercînd să definească natura pregătirii pe care o vor asigura în viitor sistemele de învăţămînt, cei mai mulţi consideră că aceasta va fi esenţialmente formativă şi mult adîncită şi îmbogăţită pe coordonatele funcţionalităţii. Această tendinţă se conturează de pe acum : de exemplu, sarcina de a cultiva puterea de analiză şi de sinteză, creativitatea, gîndirea, motivaţia, atitudinea personală etc. au şi început să fie puse pe acelaşi plan cu un obiectiv despre care, cu puţin înainte, se vorbea mult mai rar : învăţarea tehnicilor de acţiune şi de relaţii cu mediul social uman. În unele locuri, programele prevăd, în consecinţă, activităţi speciale de colectiv şi în public, cu scopul precis de a cultiva sentimentul securităţii afective, de a dizolva timiditatea, crispareа tînărului la contactul cu mulţimea; de asemenea, se cercetează modalităţile de a cultiva spiritul de echipă, observaţia critică detaşată, spiritul de organizare şi de orientare în problemele generale ale muncii. Astfel, şcoala va deveni un mediu de viaţă condiţionat, pentru a permite exersarea directă a relaţiilor dintre oameni, a raporturilor cu societatea, atît de importante pentru succesul activităţii şi pentru realizarea deplină în viaţă.

Totodată, este regîndit, în lumina acelaşi funcţionalităţi, pe coordonatele formative, însuşi aspectul informativ al procesului de învăţămînt. Precum se ştie, în reacţia justă faţă de metodele tradiţionale de obligare a elevului să stocheze în memorie cunoştinţe rigide şi inutile, o mare cantitate de informaţie, unii teoreticieni au început să minimalizeze rolul şi importanţa acesteia pentru pregătirea oricărui cetăţean. Dar, „este pe undeva o neghiobie — exclamă, pe bună dreptate, Gilbert de Landsheere, în studiul „La formation des enseignants demain", semnat împreună cu alţi specialişti — să fim de acord cu micşorarea volumului de cunoştinţe ale contemporanilor exploziei informaţionale, cînd este normal ca aceştia să cunoască mai mult decît oricînd în istoria umanităţii". Şcoala — afirmă cu tărie autorii studiului — trebuie să asigure o informaţie cît mai bogată. Ceea ce se cere schimbat, însă, este caracterul acesteia, care trebuie să fie de o funcţionalitate maximă. Astfel cunoaşterea, mai direct pusă în folosul acţiunii, va conţine un număr considerabil de strategii şi de cunoştinţe-unelte cheie, care să permită mobilizarea rapidă a informaţiilor latente şi o acţiune pertinentă asupra mediului. În această perspectivă, cunoştinţele elevilor de azi vor părea, în anul 2000, probabil derizorii...

Unii cercetători sînt de părere că şcoala, peste 2—3 decenii, îşi va propune să pregătească mai adecvat pe tineri pentru schimbarea necontenită ce are loc în societate, pentru transformarea lor în nişte factori activi ai progresului. Dar dacă, în urmă cu nu mult, vorbeam, la acest capitol, despre necesitatea pregătirii tinerilor de azi pentru a se putea **adapta** la realităţile societăţii viitoare, acum, dimpotrivă, se vorbeşte mai ales despre virtutea **neadaptabilităţii** la acele realităţi, considerate, în spiritul legilor progresului, perfectibile şi, deci, trecătoare, sub însăşi acţiunea omului. Cum foarte frumos spune o specialistă argentiniană, Gilda L. De Romero Brest, într-un studiu publicat în revista „Perspectives" (nr. 1/1977) ; „Nu e vorba să înveţi pentru ca să trăieşti sau să supravieţuieşti, ci, în mod esenţial, să trăieşti şi să înveţi ca să schimbi şi să fii capabil să produci schimbarea...". În această optică, „unul dintre obiectivele principale ale acţiunii educative — se subliniază în prestigioasa monografie UNESCO „Educaţia permanentă într-o lume în schimbare", — devine simţul relativului", care dă omului libertatea căutării de soluţii mereu mai bune şi putinţa renunţării la tot ce s-a perimat, ca o condiţie a mersului stenic înainte. Lărgind aria preocupărilor în acest domeniu, numeroşi observatori ai fenomenului pedagogic rezervă mult spaţiu analizei prospective a valorilor morale — diferite desigur de la o societate la alta — pe care viitorul va pretinde să le cultive şcoala şi dascălii săi (care vor avea de tratat cu un alt profil psihologic de tînăr, descris în interesantul studiu „L'éducation en devenir", alcătuit cu participarea lui Edgar Faure şi a altor specialişti din U.R.S.S., S.U.A., Chile, Siria etc).

Cît despre cei chemaţi să educe tineretul după comandamentele societăţii viitoare, este de aşteptat ca exigenţele faţă de munca lor să crească. Dar după cum se apreciază în prezent, în cele mai multe ţări din Europa, pregătirea ce se asigură cadrelor didactice este mai aproape de secolul al XIX-lea decît de secolul al XXI-lea. Întîrzierea pare şi mai mare dacă ne gîndim la faptul că „noi trăim, în materie de pregătire a cadrelor didactice, ca şi în altele de altfel, o perioadă de tranziţie, nu între două secole, ci între două ere" ! (Gilbert de Landsheere). Se estimează că pregătirea corpului didactic va fi una de nivel superior, completată continuu, pe parcursul întregii vieţi, cu cele puse la dispoziţie de educaţia permanentă. În plus, se va da mai multă atenţie decît pînă acum ştiinţelor care, ca să spunem aşa, au ca obiect omul : psihologia pedagogică, psihologia individuală şi socială, sociologia educaţiei, antropologia filozofică (în raporturile sale cu educaţia), politologia (în raporturile sale cu învăţămîntul), pedagogia şi istoria pedagogiei, economia educaţiei, administraţia şcolară etc.

Probabil nu se va mai face deosebire între pedagogi în funcţie de vîrsta elevilor sau după domeniul pe care şi l-au ales pentru aprofundare. Cu deosebire vor fi preţuiţi cei cu o pregătire foarte largă, nu doar strict specializată, date fiind complexitatea cunoaşterii, exigenţele mult mai mari ale elevilor, cerinţele exprese ale interdisciplinarităţii, multidisciplinarităţii, ale lucrului în echipă, pe blocuri tematice etc.

Totodată, pare normal ca dascălul viitorului să fie mai bine „valorificat" pentru profesia sa. Progresul tehnic îl va elibera de numeroase sarcini curente (peste o treime din obligaţiile profesorului sînt acum administrative şi peste o treime din ocupaţiile lui pot fi deja executate de ordinatoare), lărgindu-i considerabil posibilităţile de comunicare umană directă, pentru contactul afectiv nemijlocit cu elevii, al căror îndrumător, sfătuitor, mai mult decît „magister", va trebui să devină.

Virtuţile autoevaluării

Optimizarea randamentului muncii cu elevii reclamă — în afara preocupărilor directorului şi ale inspectorului pentru cunoaşterea activităţii la clasă a corpului profesoral — şi un efort continuu de autoobservare şi autoevaluare din partea fiecărui cadru didactic. Este o obligaţie cu care, în cele mai multe locuri, cadrele din învăţămînt nu au fost obişnuite şi în care nu au fost nici iniţiate.

Firesc, autoobservaţia îndeplinită cu rigoare ştiinţifică ar trebui să urmărească : nivelul pregătirii de specialitate, metoda folosită în predare, dominantele personalităţii proprii.

Există numeroase posibilităţi de autocunoaştere pe aceste planuri, pe care literatura de specialitate, deşi săracă, le-a pus în evidenţă. Pentru analiza lecţiilor proprii de exemplu, Ray H. Simpson, în „Educaţia şi autoevaluarea" recomandă înregistrarea audio sau video a activităţii în cursul unei ore. După lecţie, profesorul sau învăţătorul, educatoarea vor avea astfel posibilitatea să vadă ce au spus la lecţie, cît au vorbit, ce au răspuns elevii, cîţi au participat la discuţie, ce întrebări au pus ei şi cum au fost rezolvate ; să observe timbrul vocii, inflexiunile verbale, întregul comportament — atît de important în procesul comunicării cu clasa.

Foarte concludente, deşi nu întotdeauna exacte — pot fi părerile elevilor despre lecţiile dascălului. Unii autori recomandă, bunăoară, să li se ceară şcolarilor, la sfîrşitul orei, să răspundă în scris la întrebări de genul : Profesorul a fost destul de clar ? V-a dat azi suficiente prilejuri să participaţi la discuţii ? Ce v-a plăcut mai mult din lecţie etc. Şi de genul : Ce aspecte ale cursului le consideraţi cele mai bune ? Dar cele mai rele ? Ce sugeraţi pentru ameliorarea acestui curs ? ş.a.

Pentru un autocontrol privind măsura în care pedagogul este la curent cu noutăţile în specialitate, golurile pe care le are în pregătire, se sugerează să se recurgă la testele de cunoştinţe elaborate de institutele de învăţămînt superior sau de alte foruri specializate, ca şi la punctajele folosite curent de cei ce fac inspecţiile la clasă (cu probleme de felul : Profesorul se ţine strîns de manual ? Trebuie să consulte opere înainte de a răspunde la întrebările elevilor ? Aduce idei noi şi stimulatoare în problemele studiate ? etc.)

Deosebit de importantă pentru autoevaluare, după cum apreciază K.E. Meyers, este cunoaşterea propriei personalităţi. Folosind, de asemenea, benzile de înregistrare, părerile elevilor, ale colegilor care asistă la ore, profesorul este îndrumat să-şi analizeze reacţiile la clasă, atitudinea faţă de copii, criteriile după care îi tratează şi se ocupă de ei; şi multe altele. Nu mai puţin semnificative sînt considerate relaţiile de muncă şi atitudinea faţă de colegi, măsura în care dascălul este receptiv la încercarea acestora de a-l ajuta.

Evident, autoevaluarea este numai un preludiu al perfecţionării. Dar perfecţionarea va fi cu atît mai „la obiect", cu cît autoevaluarea este mai exactă şi mai obiectivă, mai ştiinţifică.

Creierul şi malnutriţia

Maşina biologică cea mai complexă şi mai perfecţionată, creierul îi conferă omului, în exclusivitate, extraordinarul potenţial al conştiinţei aprofundate, al gîndirii creatoare, al comunicării orale şi scrise, al manipulării etc. Dezvoltarea lui normală este în funcţie de mai mulţi factori. Unul dintre cei mai importanţi este hrana. S-a constatat că trebuinţele creierului în dezvoltare, din acest punct de vedere, sînt de-a dreptul impresionante : 50 la sută din elementele nutritive şi din oxigenul absorbite la naştere sînt consumate de creier. La adult, consumul este de nu mai puţin 20 la sută, deşi creierul acestuia reprezintă doar 2 la sută din greutatea corpului.

Un alt factor de o mare importanţă pentru dezvoltarea creierului şi pentru atingerea plenitudinii capacităţilor sale, este stimularea, cu alte cuvinte „hrana spirituală", ce se elaborează sub acţiunea mediului înconjurător şi determină, în cele din urmă, prin intensitatea şi calitatea ei, aria totală de funcţionare a creierului şi capacitatea de a învăţa. Dar stimularea, oricît de intensă şi de variată, rămîne ineficientă dacă individul nu beneficiază de o hrană reglementară şi indestulătoare.

Dovezile materiale ale daunelor produse de malnutriţie (în sensul unei alimentaţii insuficiente, private de calorii sau de proteine ori de amîndouă) sînt numeroase. După cum relevă Elie A. Shneour şi Joan B. Shneour (primul, neurochimist american cu mare experienţă în învăţămînt şi cercetarea biologică), în studiul „Malnutriţia şi însuşirea cunoştinţelor", efectele cele mai dramatice sînt date de lipsa proteinelor. Aceasta afectează cel mai direct dezvoltarea creierului, capacităţile lui cognitive. Dacă această carenţă are loc în perioada de după întărcat, ea antrenează, se pare, modificări cerebrale iremediabile. Or, tocmai proteinele, în special cele de calitate — fiind elementul cel mai scump şi mai greu de adăugat la un regim alimentar — lipsesc din hrana unor mari categorii de oameni.

Carenţele nutriţionale cronice din prima copilărie afectează, după cum s-a constatat, domenii deosebit de însemnate pentru dezvoltarea normală a oricărui individ. Autorii de mai sus rezumă astfel aceste domenii : a) dezvoltarea limbajului (deficienţele cele mai grave şi complexe) ; b) capacitatea motrică generală; c) precizia motrică; d) adaptabilitatea comportamentului ; e) relaţiile cu alte persoane şi cu societatea. În plus, un copil prost hrănit, reacţionînd mai puţin la stimulii mediului înconjurător, va acumula mai încet şi mai puţin din experienţa raporturilor cu acesta şi va rămîne în întîrziere faţă de ceilalţi. Or, aceste întîrzieri, dacă vin din „sărirea" sau frînarea succesiunii de etape, bine definite, ce au loc în dezvoltare — şi pe care Piaget le-a descris în opera sa — [illegible] obicei fără remediu. Totodată, lipsa de vitalitate şi apatia unui copil subnutrit influenţează negativ atitudinea mamei faţă de acesta, ceea ce restringe legăturile lui cu mediul, creînd premisele [illegible] cognitive şi ale viitoarelor dificultăţi de adaptare.

Toate acestea, alături de amploarea fenomenului malnutriţiei pe glob (cel puţin o jumătate de miliard de copii sînt, în prezent, subnutriţi şi în pericol, iar jumătate din populaţia Terrei a trecut, în primii ani de viaţă, printr-o perioadă de gravă privare alimentară) pun în evidenţă complexitatea şi importanţa lui mondială. Spiritele luminate ale contemporaneităţii înţeleg tot mai mult că soluţionarea acestui fenomen cu atît de grave consecinţe individuale şi colective va putea fi adusă de acea nouă ordine economică internaţională, de acea lume mai dreaptă şi mai bună pentru care România pledează cu atîta insistenţă şi căldură umanitară.

Grupaj elaborat de STELA PREDESCU

PROFESORI!
ELEVI!
FIECARE OFICIU
JUDEŢEAN DE TURISM
VĂ OFERĂ
CEA MAI POTRIVITĂ
FORMULĂ
PENTRU EXCURSII

● Fiţi convinşi că veţi primi un sprijin calificat în alegerea traseelor, în stabilirea tematicii excursiilor.

● Se asigură mijloace de transport confortabile, servicii de ghid, cazare şi masă în unităţi de categorie preferată etc.

DE REŢINUT:

Alegeţi pentru excursii zilele de luni-vineri, ştiind că astfel beneficiaţi de o reducere de 20 la sută la transportul cu autocarele şi microbuzele.

Redacţia şi administraţia : Piaţa Scînteii nr. 1 Bucureşti, telefon : 17 60 10

Tiparul : Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"